

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

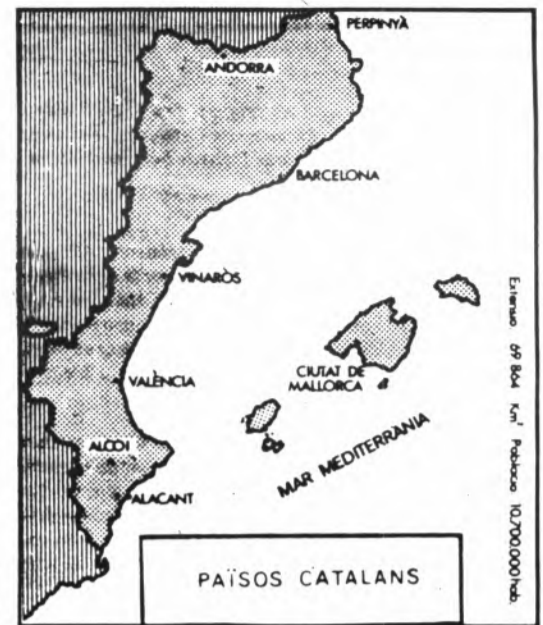

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIII. NÚMERO 283

15 DE GENER DE 1994

PREU: 200 PTS

L'ESTEL VÍCTIMA DE LA MÀFIA

Editorial

L'Estel de Mallorca. El Diari dels mallorquins. ha estat víctima d'amenaques mafioses en forma d'anònim enviat als seus anunciants. Més informació i article editorial a les pàgines interiors.

En Jacinto Esteban és l'amo del restaurant Casa Jacinto de Gènova. Un restaurant especialitzat en embotits de Jabugo i cuina mallorquina. El tracte amb el client és molt familiar. S'hi pot menjar per 1.000 ptes.

Na Carme Roura és la madona del restaurant de les Coves de Gènova. La sarsuela, les anxoves de l'Escala, l'esqueix de bacallà, la vedella amb bolets, les mongetes amb botifarra, els caragols a la planxa i altres delícies de la cuina catalana són les especialitats de la casa. A partir del quinze de gener, hi haurà la calçotada amb la seva salsa. El menú de la casa val 1.500, a la carta s'hi pot menjar per 2.500 o 3.000 ptes. Els clients de la casa tenen opció de visitar les Coves de Gènova, que estan davall el restaurant.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de les barriades d'El Terreno, Cala Major, Sant Agustí i Gènova. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada 15 dies.

El celler Can Pep és la seu del Club Esportiu de Gènova amb sis equips de futbol.

El celler Can Pep, de Gènova, és el lloc de trobada dels genovesos: cafè, botiga i restaurant. Al restaurant es poden menjar porcelles rostides, frit mallorquí i caragols amb fonoll. El preu, unes 2.000 ptes per persona.

N'Antoni Martorell és l'amo del restaurant Casa Gonzalo, de Gènova. Aquest restaurant, obert la 1947, té el nom del seu fundador, l'oncle de l'actual propietari. El pa amb oli amb cuixot i els caragols a la mallorquina són l'especialitat de la casa. També fan carn torrada i arròs brut. El menú val 875 ptes i el preu mitjà a la carta és de 1.200 ptes.

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al 26 50 05 i us
l'enviarem cada 15 dies

L'Estel víctima de la màfia

Editorial

Ja hi tornam esser! La màfia ha tornat a atacar un mitjà de comunicació plural i democràtic escrit en llengua catalana com L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS. El mes d'abril de 1989, els nazis espanyols de Jaime Martorell van atemptar contra el repetidor de TV3 a la Serra d'Alfàbia. El mes de març de 1990, feixistes amagats rera el covard anonim van fer-nos un sabotatge i van atribuir-nos l'autoria d'un pamflet anònim que circulava per Mallorca. El mes de desembre de 1991 el neofranquista Gabriel Cañellas, amb el suport del diputat Ferrà-Ponç del PSOE i la cobertura del periodista Antonio Alemany, va agredir la nostra publicació i sense cap tipus de manament judicial ens va retirar la publicitat institucional que sí arriba a altres mitjans de comunicació. Els enemics de Mallorca i de la llengua catalana, els agents pagats per Madrid ja no saben què fer per fer-nos callar i per matar el mitjà de comunicació més popular i de més tirada de Balears escrit en llengua catalana. En què ha consistit aquesta vegada la ganivetada traïdora que la màfia ens ha clavat a l'esquena de L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS?

Doncs tot seguit ho explicarem. Dimarts dia 4 de gener de 1994, vam tenir notícia que les empreses que han posat i posen anuncis a L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS van rebre la següent amenaça per correu en forma d'anònim:

Hemos observado que VD. se anuncia en el "periódico"

L'ESTEL DE MALLORCA

Por lo que ponemos en su conocimiento lo siguiente sobre la mencionada publicación:

Este es un "periódico" que hace constantes manifestaciones xenófobas y racistas, fundamentalmente contra los castellano-parlantes.

Recientemente a este periódico se le han retirado las subvenciones del Govern Balear por su manifiesto apoyo al TERRORISMO.

Su director es un conocido ENFERMO MENTAL que ha "visitado" en varias ocasiones el hospital psiquiátrico de Palma.

Atenta contra la constitución al reivindicar constantemente el separatismo, con el peligro que estas tendencias suponen, (véase el trágico resultado de la ex-yugoslavia).

Se manifiesta constantemente a favor de dejar de depender de Madrid para hacerlo de Barcelona.

Insulta y veja a la Familia Real y el sistema democrático del que Su Majestad El Rey es garante.

En resumen..... "una joya" de panfleto.

Entendemos que VD. ha financiado este "periódico" desconociendo que en realidad es una herramienta de los terroristas.

Ahora está a tiempo de retirar su publicidad de L'Estel de Mallorca.

Tenga en cuenta que los castellano-parlantes también son clientes suyos y que participan, respetan y colaboran en el buen hacer de la sociedad mallorquina.

Recapacite y no financie semejantes publicaciones.

Agradecidos por su atención esperamos, por el bien de todos y especialmente del suyo, no ver nuevamente su publicidad en S'Estel de Mallorca.

Aquesta amenaça anònima s'està rebent amb un matasegells de dia 3 de gener i amb un sobre que a l'interior duu l'anagrama de PRYCA. Resultat d'una primera observació es dedueix que per redactar-la s'ha emprat el programa Word-Perfect i que els noms, llinatges i adreces dels destinataris també han estat impresos en ordinador. Qui són els autors d'aquesta amenaça? A què ve ara aquest anònim de coacció? Per què ara i no en un altre moment? Totes aquestes preguntes tenen una resposta, algunes de les quals ja podem avançar. Per exemple, qui ha enviat aquesta bomba per correu no és un pelleringo qualsevol sense recursos econòmics sinó que tant pel tipus de llenguatge com per la seva forma és fàcil deduir que està acostumat a comandar sense que el contradiguin i que disposa de recursos materials i econòmics.

Per què ara i no fa mig any o un any? Nosaltres pensam que la resposta cal cercar-la en els últims números de L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS. Vegem a continuació què hem publicat en els últims números que hagi cridat l'atenció del públic mallorquí i que hagi estat objecte de controvèrsia periodística. Doncs si repassau una col·lecció de L'ESTEL, veureu que, a part de les coses habituals, dintre les noves destaquen:

* L'entrevista de Patrice Husson (L'ESTEL 15-XII-1993, núm.281) on denuncia a l'opinió pública el seu conflicte amb el falangista Bartolomé Enseñat i el clan de González Ortea i Catita Enseñat, tots dos alts càrrecs del PP.

* L'equip de periodistes d'investigació que s'ha posat en marxa per esbrinar les amistats perilloses de Gabriel Cañellas i els seus vincles amb personatges relacionats amb el tràfic de drogues: Alberto Delafuente i Julián Panadés organitzadors i finançadors del seu viatge al Japó el gener de 1991 (Vegeu fotografia), i Guillermo Ginard ex-presidari per tràfic de drogues i implicat en l'escàndol de Calvià.

* La polèmica del transvassament de les aigües de Sa Marineta cap a Palma i Calvià i els interessos personals (Ventura Rubí, Fernando Dameto, Guillem Ferrer i el propi Gabriel Cañellas) que hi ha darrera aquesta operació que pretén guanyar molts de milions especulant amb l'aigua de tota la Part Forana.

* La polèmica sobre la instal·lació de les grans superfícies Alcampo, El Corte Inglés, Pryca, etc..., la guerra comercial entre la petita i la mitjana empresa mallorquina i les grans multinacionals estrangeres que compten amb el suport d'una sèrie de polítics del PP (Cañellas, Fageda...), alguns d'ells condemnats i tot pels tribunals de justícia com Guillem Vidal, etc. etc.

Qui pot desitjar mal contra L'ESTEL? Qui pot estar molt nerviós pel que s'ha publicat a les pàgines de L'ESTEL? Quin cervell pot estar prou desesperat per envestir d'aquesta manera contra un mitjà de comunicació democràtic? Quin polític no dorm i té pànic que arribi a l'opinió pública mallorquina segons quina informació altament comprometedora? Doncs, segons la nostra opinió la resposta està dins algun dels punts esmentats o per ventura dins tots els quatre a la vegada.

Analitzem ara punt per punt el contingut de l'anònim:

- L'ESTEL una publicació racista y xenòfoba contra los castellano-parlantes. Fals! Mentida brutanxa! L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS és un publicació democràtica i pacífica que defensa Mallorca mitjançant la paraula contra totes aquelles persones vingudes de la península (Andalusia, Extremadura i Castella) amb ànim colonitzador i que volen substituir la Mare de Déu de Lluc per la Virgen del

Rocío, el frit pel pescaito frito, el ball de bot per les sevillanas i la llengua catalana per la llengua forastera. Defensar la terra, els costums i la llengua dels mallorquins contra l'agressió espanyola no és un acte de racisme ni de terrorisme, sinó tot el contrari és un acte de llibertat, de justícia i de progrés.

- Recientemente a este periódico se le han retirado las subvenciones del Govern Balear por su manifiesto apoyo al terrorismo. Fals i mentida tot! Per començar L'ESTEL no ho donat suport al terrorisme, al contrari el dia que Terra Lliure es va autodissoldre, nosaltres ho vam celebrar. També és mentida que "recientemente el Govern Balear le ha retirado las subvenciones". El Govern Balear i el seu màxim responsable, Gabriel Cañellas, el mes de desembre de 1991 va ordenar per compte seu i sense cap tipus de manament judicial retirar-nos la publicitat institucional i no subvencions perquè subvencions no n'hem tingudes. Davant l'acte feixista i antidemocràtic com és emprar la publicitat institucional, que tots els ciutadans pagam amb els impostos, com a instrument de coacció i de xantatge contra la llibertat d'expressió, es va constituir el mes de gener de 1992 el Comitè de Defensa de S'ARENAL integrat pels reconeguts escriptors d'irreprotxable trajectòria democràtica Josep Mª Llompart, Guillem d'Efak, Jaume Santandreu, Biel Majoral i Miquel López Crespí.

Sobre aquest punt podem afegir que pròximament L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS denunciarà el president del Govern Balear, Gabriel Cañellas, i el batle de Palma, Juan Fageda, als tribunals de justícia per discriminació en matèria de publicitat.

- El director de L'ESTEL és un conocido enfermo mental que ha "visitado" en varias ocasiones el hospital psiquiátrico de Palma. Fals i mentida tot! El nostre director gaudeix d'una salut mental envejable i no ha trepitjat mai l'hospital psiquiàtric. Desafiam públicament qui ha escrit aquesta mentidota que presenti còpies del llibre d'ingressos al Psiquiàtric! Au vinga, què esperau! Acusar de malalt mental el director de L'ESTEL demostra la desesperació d'aquell que no té cap argument ni cap prova per dur-se a la boca.

- Reivindicar el separatismo es atentar contra la constitución espanyola. Defensar Mallorca i reivindicar la independència d'una manera democràtica i pacífica no pot esser mai un atemptat contra una constitució si aquesta és realment democràtica. Es podrà estar d'acord o amb desacord amb la independència democràtica i pacífica dels Països Catalans, però qualificar-la d'atemptat i criminalitzar-la és una altra prova de feixisme, de totalitarisme i de dictadura.

- Se manifiesta constantemente a favor de dejar de depender de Madrid para hacerlo de Barcelona. Fals i mentida tot! L'ESTEL mai no ha defensat aquesta idea. Això és una cortina de fum que els agents pagats per Madrid volen escampar per tal d'embullar els mallorquins i provocar les disputes tribals. Per a nosaltres la sobirania de Balears està representada pel Parlament Balear i la nostra aspiració democràtica és que ben aviat hi hagi una majoria de diputats al Parlament de Balears disposat a proclamar la independència del nostre poble.

- Insulta y veja a la Familia Real española: Fals i mentida tot! En qualsevol país democràtic i avançat, els mitjans de comunicació són crítics amb les altes esferes del poder. A Anglaterra, a Bèlgica, etc... un pic o altre, tota la premsa s'ha fet ressò de la vida dels seus reis, prínceps i princeses (El príncep Carles - Lady Diana, Sara Fergusson - el príncep Eduard, etc.). Als USA la premsa democràtica examina amb lupa la vida privada dels personatges públics, des de simples governadors al

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalarem un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tif.: 72 14 25

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Jaume Sastre, Joan Estades de Montcaire, Climent Garau, Tomeu Martí, Miquel López Crespí, Miquel Julià, Joan Quetglas, Guillem Crespí, Jordi Caldentey, Pere Gil. Depòsit legal: PM 473-80. Impresió: Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfon: 26 50 05. Fax 26 99 41 - 75 35 18

L'Estel víctima de la màfia

mateix president Bill Clinton, etc. i a ningú se li ocorre considerar això "atentar contra el sistema democràtic". Ben al contrari, un símptoma de la bona salut democràtica d'un país és que els mitjans de comunicació desmitifiquin els màxims responsables polítics. En aquest aspecte, L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS es va fer ressò a les seves pàgines d'una cosa que sap tot Mallorca: que el Rei d'Espanya, Juan Carlos I, té una catifa d'amants a Mallorca, la més coneguda de totes és Marta Gayá i de qui vam reproduir una fotografia que ja havia sortit a la coberta de la revista espanyola **Epoca**.

- **L'Estel una herramienta de los terroristes.** Fals i mentida tot! L'ESTEL DE MALLORCA. EL DIARI DELS MALLORQUINS és un mitjà de comunicació amb el Dipòsit Legal PM 473-80. És una empresa que paga regularment els impostos que li pertocuen segon llei. Els terroristes actuen des de l'obscuritat i amb la cara coberta. On és el terrorisme de L'ESTEL quan nosaltres donam la cara en tot moment?

Aquí els únics terroristes són els autors d'aquesta amenaça anònima que tiren la pedra i amaguen la mà. Au vinga, qui sou? Mostrau cara i sabrem la gentussa i la màfia que ens fa la guerra? Però no, no ho fareu, no! No ho fareu perquè estau carregats de culpa i per això us heu d'amagar com els traïdors assassins de la màfia colombiana del **Cartel de Medellín** que en comptes de mostrar cara tiren per l'esquena i des de darrera un cantó! Sabeu què sou? Idò nosaltres ara us ho direm per escrit i a la llum del dia: sou una tropa de fills de mala mare i de 184 pares que si ara mateix no sortiu a defensar-los sou, a més, uns covards que no teniu collons per res!

L'amenaça anònima que estam analitzant, té a la part final un fragment saborós que mereix un comentari detingut. És quan diu: **Tenga en cuenta que los catalano-parlantes también son clientes suyos.** Els autors de l'anònim juguen amb foc, han perdut els papers i no han calculat bé els efectes contraproduents de les seves amenaces. Una guerra lingüística se sap quan i com comença, més difícil es preveure com acabarà. Si els forasters provoquen els mallorquins i duen la guerra a aquest terreny hi sortiran perdent de mala manera. Estadístiques amb mà, a Mallorca hi ha una majoria aclaparadora de catalanoparlants (70%). Si la minoria castellanoparlante (30% restant) provoca una guerra lingüística de boicot als comerços mallorquins, evidentment aquests capsbuïts no saben el que fan i a on han anat a gratar. S'equivoquen els autors de les amenaces si es pensen que aconseguiran impressionar-nos i fer-nos por. Jesús Deú Meu que hi van d'errats! Els mallorquins som un poble valent i així ho hem demostrat al llarg de la història lluitant contra els pirates depredadors turcs i argelins quan venien els segles XV-XVII a fer razzies i a saquejar els nostres pobles (Andratx, Sóller, Valldemossa, Pollença...). Baltasar Porcel va escriure sobre la valentia dels nostre poble: els mallorquins d'Andratx amb una llança o un tronc a la mà eren capaços d'espantar el diable.

Una última observació. Que un mitjà de comunicació, qualsevol mitjà de comunicació, en aquest cas L'ESTEL DE MALLORCA, sigui objecte d'una amenaça mafiosa com aquesta, demostra que quelcom molt greu està passant a Mallorca. Això ja no pertany al terreny de la simple polèmica periodística, de la sàtira, del llibel o del periodisme d'investigació sinó que entra directament dins els dominis de la màfia i de la cultura del xantatge, del suborn, de la coacció, de l'extorsió, del terror, dels encapironats, de la por i de la intimidació. Estam assistint a l'erosió del sistema democràtic per part d'una sèrie de polítics franquistes corruptes i sense escrúpols que veuen la premsa democràtica i independent com el perill núm u de la seva permanència al poder. Ahir va esser l'ex-policia espanyol conegut pel seu tarannà autoritari i antimallorquí, Joaquín Rabasco, qui va intentar segrestar el setmanari **MITJORN**. Abans d'ahir va tocar el torn a la revista **UDOL** de Llubí. Abans el batle de Santanyí, Cosme Adrover, havia vetat un llibre de versos. Despús-ahir va esser el batle de Palma pel PP, Juan Fageda, qui va pressionar associacions de veïnats i entitats culturals i

esportives perquè signassin un manifest anti-manifestació del dia 16 de desembre. Avui ha tocat rebre L'ESTEL. Demà, a qui tocarà? Davant la màfia ningú no es pot sentir indiferent o segur. És per això que emplaçam tota la societat democràtica mallorquina, per damunt de dretes i d'esquerres, al marge de filies i fòbies personals, a tancar files davant la màfia feixista i de la droga. Si a les eleccions autonòmiques i municipals de 1995 no hi ha un canvi radical del mapa polític d'aquesta terra, Mallorca ben aviat pot acabar essent la Colòmbia del **Cartel de Medellín**.

PS.- Evidentment ens guardam cartes sense jugar. Els autors de l'amenaça convé que sapiguem que si

continuen per aquest camí, les anirem traient una a una damunt la taula.

L'ESTEL DENUNCIA A LA POLICIA L'ANÒNIM MAFIÓS ON S'AMENAÇA ELS ANUNCIANTS

(Redació) L'editor i director de L'ESTEL, Mateu Joan i Florit, ha denunciat a la policia el fet que els anunciants de la publicació hagin rebut un anònim on se'ls amenaça si continuen posant-hi publicitat. Igualment diversos empresaris i empreses han denunciat a la policia aquestes amenaces mafioses.

LES AMISTATS PERILLOSES DE GABRIEL CAÑELLAS:

12 de Gener de 1991: Viatge de Gabriel Cañellas al Japó. A la fotografia Cañellas abans de pujar a l'avió vora Alberto Delafuente (enmig de la foto), l'organitzador del viatge, juntament amb Julián Panadés, com a representants d'EuroJapan Corporation. El mes de març de 1993 es va detapar que Delafuente i Panadés eren socis de Bartolomé Albons, el confident de la policia detingut anys abans per tràfic il.legal de pedres valuoses. Albons i Delafuente van participar en el desembarcament de 600 quilos de cocaïna l'abril de 1988 a la platja catalana de Cubelles (Fotografia UH 13.I.1991)

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos

Tlf.: 20 73 62 (5 línees)

Fax 20 40 29

07003 Ciutat de Mallorca

Bonapell

FABRICACIÓ PRÒPIA

Peces de vestir,
bosses, guants,
carteres, maletes

marroquineria en general

C/. General Riera, 36.

Tlf.: 75 29 23. Fax 20 70 55

07003 Ciutat de Mallorca

Avinguda Argentina, 81

Tlf.: 45 46 53

07011 Ciutat de Mallorca

LA SEGURIDAD DE SU PISO, NEGOCIO O COCHE
Empieza por una LLAVE bien hecha

SA CLAU BALEAR SOMOS ESPECIALISTAS

Calle Francisco Martí Mora, 74
Teléfono 28 83 09
07011 Palma de Mallorca

Kang Tzu, el mestre (III)

MIQUEL LÒPEZ I CRESPI

XXII

Reflexionava en veu alta el Mestre: — Em demaneu quan vaig deixar de creure en el déus. Només tenia tretze anys. Els pares m'havien portat a veure el Sacrifici Anual al Temple Astral. Els lames sacrificaven el xotet que agafaren al meu veïnat. Amb els amics del carrer havíem jugat amb ell, quasi l'alletarem. Dormia amb nosaltres. Ens donava calor a les llargues nits de l'hivern. Quan l'oficiant li clavà el punyal al coll vaig saber que no creuria mai en els déus.

XXIII

Tasi Wo evidencià: — L'art de la música és el més excel·lent de la Terra. Però fins ara els funcionaris tan sols l'han emprat per apagar els crits que vénen de baix; a les batalles, per excitar els soldats a la matança; a la cort, per no sentir els gemecs que arriben del pla i la muntanya; als pobles i ciutats, per acompanyar els reus fins al cadafal. Aquesta és la música que nosaltres rebutgem.

XXIV

Quan Tsai Wo demanà al vell Teng Txung sobre l'existència de la vida després de la mort, el sapient

En veu alta

La generació de la independència

Tomeu Martí i Florit

Quan surti aquest número de L'ESTEL DE MALLORCA, s'estarà celebrant el congrés dels Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM. Els mitjans de comunicació segurament en faran poc atenció, ho consideraran un tema poc noticable. Però jo crec que aquest congrés, com l'escola de tardor de les JERC celebrada fa uns mesos, tenen una transcendència que va molt més enllà de la notícia que pugui representar la seva celebració. M'explicaré. Actualment hi ha tot un seguit de factors que apunten clarament que aquests joves enquadrats en organitzacions independentistes seran els governants de la Mallorca de demà, de la Mallorca del 2000.

Si miram la realitat política del moment actual i estudiem com ha evolucionat en els darrers anys, no hi ha volta de fulla. El *canyellisme* (terme proposat per Miquel Payeras del setmanari EL TEMPS) es va exhaurir, a poc a poc, i no li queden més de vuit anys de vida. El PSOE, amb un merder intern que ni ells s'aclareixen i perdent vots a la mateixa velocitat que el Barça guanya títols, desapareixerà del mapa polític català en poquets anys (serà graciós veure en Damià Ferrà-Pons demanant l'entrada al PSM).

Les coses així i amb un PSM més fort que mai i amb una ERC emergent a tota la nació, resulta fàcil endevinar qui gestionarà el futur de les illes Balears d'aquí a deu o quinze anys. Seran aquests i aquestes joves que avui comencen a militar en les organitzacions juvenils dels partits nacionalistes. Per això, fets com el congrés dels joves del PSM són tan importants. I per això és tan important que aquests joves es preparin, conscients de quin és el seu paper en el futur polític d'aquesta terra, conscients que sobre les seves esquenes recaurà la immensa responsabilitat de redreçar aquest país, de deixondir-lo i de liderar-lo cap a un pervenir en llibertat. D'ells i elles és la responsabilitat i en ells i elles depositam la nostra confiança. No ens falleu!

home contestà: — Fa molts d'anys moriren els meus pares; me'n resta el record de tot el que feren per mi. Fa temps perdé la vida en la revolta contra el sobirà el meu fill major; el torturaren i crucificaren a l'entrada del poblat; en servo l'exemple permanent del seu valor. L'esposa morí de fam perquè la soldadesca reial ens robà el blat de l'anyada: me'n resta la recordança del seu amor, la bellesa i alegria dels seus ulls quan parlàvem dels temps millors que havien de venir. No conec cap altra eternitat.

XXV

Kuang digué, per primera vegada exultat: — Quants d'horts es podrien llaurar amb els seus cavalls de guerra? Quantes arades es podrien fer amb les espases, el ferro de tantes armes de destrucció? Quants d'infants que moren de fam no podrien subsistir amb les restes del recapte que les princeses donen als gossos? Quantes escoles, amb els maons de les seves presons? Aquestes són les qüestions que cal saber contestar.

XXVI

Quan un lacai del monarca us expliqui els mèrits, estudis que ha hagut de fer per escalar tan alta posició, cal demanar-li sobre els seus silencis davant les injustes lleis de l'Emperador. Com més hagi callat, més poder haurà obtingut.

XXVII

El Mestre parlava dels rebels de les muntanyes i afirmà: — El seu valor és immens; s'enfronten sols, amb forques i ganivets, a les poderoses armes i permanents expedicions militars. Em demaneu perquè no han vençut encara, què els manca per poder alliberar altres comarques i regions. N'hi ha molts que envegen les riqueses de la cort, volen sedes, exquisides menges, ocupar el seient dels generals. Sovint es veuen damunt cavalls blancs, manant els seus a altres expedicions, aixecant nous alcàssers, fent murades més grans. Altres volen esdevenir feudataris, cavallers, posseir més terres que el veïnat. Alguns davallarien de la muntanya si els prometessin quaranta unces d'or, dos porcs, una vaca i quatre gallines. Moltes vegades els incorruptibles són arrossegats per la majoria que domina les assemblees. Els falta molt encara per poder davallar al pla, esdevenir homes nous malgrat el seu valor provat en desigual combat.

XXVIII

Digué el Mestre: — Els funcionaris de palau volen explicar l'origen de les croades per malediccions divines, l'inapel·lable destí dels pobles, la sapiència de reis i tirans que fan justícia amb l'espasa. Altres les argumenten amb contes i faules: la princesa d'Hu Nai, que volia una flor que només creixia al regne Tang — el seu pare declarà la guerra als Tang i li lliurà la flor —; l'esposa de l'Emperador Mi, que fugí de palau enamorada d'un jove capità dels Xu — el monarca morí amb tota la tropa lluitant contra els Xu en un inútil intent de tornar a posseir la dona infidel —. Cap dels historiadors de la cort parla mai, emperò, del desig de la senyorella d'obtenir més terres, mines d'or i d'argent, captius per a construir la Gran Murada.

XXIX

Revelava el filòsof Hu Xing: — Qui hagi après a escoltar la veu de la gota de pluja en el jardí; qui conegui el significat precís dels colors de l'horitzó quan surt el sol o desapareix a l'horabaixa; qui sàpiga el dolor que amaguen les mirades dels pagesos espoliats pels mercenaris; qui no hagi aixecat mai la mà en contra dels desvalguts; aquest és el que podrà accedir a la saviesa vertadera.

XXX

Digué el Mestre: — Hi ha molts d'alumnes que vénen a escoltar els nostres consells per sortir de la misèria, per trobar la fórmula màgica que els permeti enlairar-se damunt els veïns. Volen ésser igual de poderosos que els funcionaris de reis i emperadors. El difícil camí de la llum no els interessa. Seran bons instruments del poder, cecs sempre, sense arribar mai a copsar l'ocult amagatall de la sapiència.

XXXI

Tang Weng Xung, l'aciençat rebel, parlà, dies abans de ser executat: — No cal envejar mai els poderosos: molts opressors que pensaven regnar eternament han mort enverinats, assagetats a mans de la soldadesca; els escrivans més orgullosos acaben fent de porquers, sense saber parar una trampa, pescar els peixos del riu, plantar l'arròs que els serviria per alimentar-se; altres, en envellir, són abandonats per la família; el primogènit els escurça la vida a força de maltractaments per fruir de l'herència. Per un que expira al llit, deu fineixen al carrer, sense ningú que els doni consol. No voldria ara tancar els ulls, però tampoc envejo la sort de qui ha signat la meua sentència. Ben aviat ell caurà també sota la destal del botxí.

XXXII

Digué el Mestre: — Per saber quins dels amics és un home vulgar, apte per a qualsevol traïció, basta que mireu als seus ulls quan entri a la vostra llar. Si només sap xerrar de l'extensió dels horts, de l'or que us produirà la collita d'enguany, i no sap escoltar el cant de l'ocell o no sap veure la rialla dels infants jugant a la cantonada, pareu compte: aquest és un home vulgar que us pot vendre per no res. Només veu l'exterior de les coses, jamai la fondària del cor.

XXXIII

Li demanaren al Mestre: — Sapiient Kang Tzu, d'àmplia i provada experiència: has sentit parlar mai d'un senyor de la guerra, d'un Emperador, just, recte, vertaderament preocupat per la plebs? Kang Tzu, somrient, respongué al seu deixeble: ni la memòria dels homes ni cap valuós còdex bellament cal·ligrafat en el passat no en saben res, d'un príncep així. Els seus genitors, consultant els oracles, l'haurien ofegat amb les pròpies mans de saber que el seu hereu podria ser just, recte, preocupat pel seu poble. Cap dels qui malauradament ens comanden poden tenir aquestes virtuts, per arribar a dalt.

XXXIV

El Mestre aclarí als seguidors: — La difícil memòria servada pels pares i els avis ens demostra que els més grans exèrcits dels mandarins poden ser aturats quan les tropes s'insubordinen, que molts sobirans i propietaris feudals han finit al cadafal. Però perquè el miracle sigui possible algun dia, cal que augmentin i s'enforteixin les rengleres dels nostres soldats, que s'hagi forjat bé el ferro de les espases.

XXXV

El Mestre continuà: — Cap gran estàtua de déus o emperadors resisteix el pas del temps. Generacions de pagesos han viscut ajupits a sota, amb por d'alçar la mirada vers el cim de la muntanya de marbre cisellada. A poc a poc el lent treball de la pluja ha fet malbé els fonaments, ha produït esclatxes dins el cor de la roca esculpida. Li bastarà al poble una petita empenta per enderrocar-la.

L'ESTEL
de Mallorca
El diari dels mallorquins

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

No digueu espanyols, digueu forasters o xarnegos

Fins fa uns quants dies encara no m'havia assabentat del perquè, els nacionalistes i patriotes catalans més rabiosos peguen botets dient allò de:

Boti, boti, boti,
espanyol el qui no boti.

Ara, gràcies a les darreres «Xafarderies», publicades a L'ESTEL DE MALLORCA el passat primer d'any, sé que això és cosa més que justificada. Els *fatxes* o *ultres* castellans aprofiten qualsevol ocasió —com per exemple un partit de futbol entre el Real Madrid i el Barça— per a pegar-ne, de botets. Ells, quan ho fan diuen:

«Bote, bote, bote,
polaco el que no bote.»

És obvi, i això ho sap el més beneït d'aquest país, que ací «*polaco*» no significa de «nació polonesa» o natural de Polònia (un país petit i valent, per cert, que sempre sabé lluitar i foragitar els ocupants estrangers austríacs, alemanys o russos, fossin aquests soldats de Cases Imperials com els Habsburgs de Viena, els Hohenzolerns de Berlín, els Romanoffs de Moscou o gestapistes i txequistes del nazisme hitleria i del comunisme soviètic). Ací els *polacos* som nosaltres, els qui, segons ells, tenim la desgràcia —jo diria que és tot el contrari, una sort i una ventura— de parlar en la llengua de Ramon Llull, Ausiàs March, Ramon Muntaner, Antoni M. Alcover, Constantí Llombart, Pompeu Fabra, Francesc de Borja Moll, Manuel Sanchis Guarner; o sia de parlar en aquesta llengua que pertot arreu és coneguda per la llengua catalana. Nosaltres, catalans, valencians, mallorquins, menorquins i eivissencs, no som espanyols. Nosaltres «*somos polacos*»! Això no ho dic jo: ho diuen o almenys ho deixen entenent aquesta guarda de tronats a les ordres de l'imperi de la plaça de la Cibeles i del riu Manzanares.

Fets aquests aclariments i donades les explicacions que calen, sóc, nogensmenys, del parer que els patriotes i nacionalistes hem de fer rendibles els nostres botets. Jo particularment no diria «...espanyol el qui no boti». Per començar és molt discutible des del punt de vista històric i geogràfic principalment que no siguem espanyols i en segon lloc hi ha molta de gent del nostre país que parla i escriu en la nostra llengua i està ben empipada del govern colonialista de Madrid, però que no per aquesta raó deixa de considerar-se espanyola. Aquesta gent, l'hem de guanyar a la causa de la llibertat i sobirania absoluta dels Països Catalans; no serà dient «...espanyol el qui no boti» que ho aconseguirem.

Jo pens i crec que hauríem de pegar botets cridant i dient ben fort:

«Boti, boti, boti,
foraster (a la Catalunya continental ho poden substituir per xarnego) el qui no boti.»

Us asseguro que això tindrà un gran èxit, fins i tot s'apuntaran a la dansa els murcians o andalusos residents al nostre país que no volen forasters. I és que foraster ací

només ho és el qui ho vol ésser, o sia aquell que no solament creu obligat que li hem de parlar en castellà sinó que també s'imagina que nosaltres som el seu criat i li hem de llepar les sabates.

Una bandera provocadora

Les banderes, sien d'Espanya (en realitat Estat centralista i colonialista castellà), de França o de qualsevol altra part del món, no em fan ni mica de nosa. Més encara, considero molt mal gust aquestes cremades de banderes espanyoles al País Basc. Ara bé, el que no admet i m'indigna és que s'utilitzi una bandera per provocar renous i aldarulls a uns actes patriòtics i nacionalistes catalanistes. I això, per a mi, és el que féu aquella senyora amb una «bandera espanyola» i cridant «¡Viva España!» davant el Bar Bosch quan el passat 31 de desembre estava a punt de començar la manifestació a favor de l'autodeterminació i la independència. Una manifestació que cada any va a més per molt que diguin els periòdics forasters de Ciutat i en la qual, enguany, els participants, si bé no eren un milenar com diuen els organitzadors, eren més de dos-cents, de dos-cents cinquanta i de tres-cents, com ens volien fer creure des de les pàgines del «Diario de Mallorca», «El Día del Mundo», «Ultima Hora» i «Balears». Jo crec que érem entre unes quatre-centes i vuit-centes persones normals i corrents; no poques vergonyes. El o la *sinvergüenza* crec que no cal que us digui qui era.

Puc donar testimoni

No em ficaré en una brega entre dos «amics» ni amb els seus litigis familiars. Ara, us puc donar fe que són veritat les afirmacions de Patrice Husson Maiol a L'ESTEL DE MALLORCA sobre els seus avantpassats materns. Els avis de Patrice, Joan Maiol Nadal i Rosa Maiol i Maiol, pertanyien a antigues famílies del llinatge Maiol o Mallol de la Serra de Tramuntana. Els Maiol de can Peña, els Maiol de can Maiet i els Maiol de can Carabasseta. Tots aquests Maiol surten del poble de Fornalutx on s'instal·laren poc després de la Conquesta del rei En Jaume.

Els Maiol de can Peña comencen amb un Vicenç Maiol Arbona que morí el 2 d'agost de 1764. Aquest Vicenç Maiol era fill d'Antoni Maiol Morell; àlies Fra-Puig, terratinent a sa Calobra, i de Margarida Arbona, i estava casat amb Caterina Casesnoves Ferrer. El seu fill Antoni Maiol Casesnoves, que morí el 1805, es casà amb Margalida Estades Albertí, àlies Bàrtola. El nét Antoni

Maiol Estades es casaria, l'11 de febrer de 1811, a Lluc amb Francesca Noguera Oliver. Mort cap al 1837, fou el pare Joan Maiol Noguera (1812-1909) qui, en 1852, es casà a Sóller amb Rosa Oliver Pons, àlies Marrai, la qual morí l'any 1900. Fill de Joan Maiol Noguera i de Rosa Oliver Pons era Antoni Maiol Oliver, casat amb la fornalutxenca Francesca Nadal Maiol, àlies de ca sa Mestra, pares de l'avi de Patrice Husson, o sia del conrador, glosador i home de negocis Joan Maiol Nadal. Antoni Maiol Nadal morí a Fornalutx l'any 1911.

Els Maiols de can Peña sempre foren considerats com a gent d'ordre i de bon enteniment. I sobretot bons cristians. Josep Maiol Casesnoves, germà d'Antoni, era religiós franciscà i Vicenç Maiol Rul-lan, fill de Jaume Maiol Casesnoves, fou en 1858 sacerdot beneficiat de la Seu de Mallorca. Aquest darrer morí a Sóller dia 14 de desembre de 1863.

Per altra banda, les relacions entre els Maiols de can Peña i la família de can Nyegos de sa Calobra, a la qual pertanyen els germans Vicenç, amics i apoderats d'en Patrice, són molt més antigues que les que tenia Joan Vicenç Ginestra amb un besavi del Senyor Husson. Dia 16 de gener de 1808 un Vicenç Maiol Estades, àlies Peña, es casava amb Antònia Vicenç Reinés, àlies Nyegos, germana de Joan Vicenç Reinés, avi de Joan Vicenç Ginestra.

Pel que fa als Maiol de can Maiet, en realitat aquests també són Peña. Un fill de Jaume Maiol Casesnoves, de can Peña, i de Margarida Rul-lan Fontanet, àlies Puput, que es deia Francesc Maiol Rul-lans es casà, dia 23 de gener de 1802, amb l'hereva de can Maiet Esperança Eimerich Estades. Foren pares d'Esperança Maiol Eimerich casada dia 17 de setembre de 1825 amb el fornalutxenc Pere Antoni Maiol Ballester de can Carabasseta.

De Pere Antoni Maiol Ballester i Esperança Maiol Eimerich descendien Rosa Maiol i Maiol, l'àvia materna de Patrice Husson per Josep Maiol i Maiol casat amb Francesca Maiol Oliver, àlies Peña, i Josep Ensenyat Maiol, àlies de cas Pastor, el sogre de Bartomeu Ensenyat Estrany, per Esperança Maiol i Maiol qui el 3 d'agost de 1857 es casava amb el seu cosí Damià Ensenyat Maiol (1822-1900), fill de Miquel Ensenyat Riutort (1800-1873) i d'Anna Maiol Ballester, àlies Carabasseta.

Els Maiols Carabassetes són també molt antics i coneguts a Fornalutx. Tenc una genealogia d'ells que comença amb un Pere Antoni Maiol, àlies Aritge, casat amb una Joana Bernat-Verí Noguera, morta el 29 de desembre de 1785. Després vénen Pere Antoni Maiol Bernat-Verí, mort el 4 de febrer de 1810, casat amb Joana Maiol; Pere Antoni Maiol i Maiol (1769-1861), que dia 20 de maig de 1798 es casà amb Maria Ballester Albertí. D'aquest darrer matrimoni són descendents els familiars de Patrice Husson Maiol, com la seva tia Maria Teresa Maiol i Maiol, vídua del que fou primer delegat de l'Espanya franquista a Menorca, Ferran Barengó Solis, l'esposa de Bartomeu Ensenyat Estrany i jo mateix. En efecte, una Caterina Maiol Ballester, àlies Carabasseta —germana de Pere Antoni i d'Anna— era la meva rebesàvia. Per tant, no us cont romanços.

CELLER. CA'N PEP

- * Cuina mallorquina
- * Porcelles rostides amb llenya
- * Caragols
- * Celebracions, bodes i comunions

C/ Son Llagosta 2 · (Génova) P. Mallorca.
Tel: 40 30 45.

TENNIS SON RIGO

Tennis	Squash
Futbol-sala	Volei
Hàndbol	Mini golf
Petanca	Tennis Taula
Cir. Footing	Gimnàs

Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

OPEL **GM**

SERVICIO OFICIAL OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

L'esperit republicà

En Mario Conde, o la fi

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

La fallida de Banesto és, pens, un símptoma de la malaltia del sistema productiu de l'Estat espanyol; de que la Restauració monàrquica, decididament, no va. És, en efecte, un pervers sistema de domini de l'oligarquia; i així com dominava l'Estat franquista abans, ara controla la monarquia borbònica. L'anomenen, ells, «L'Estat de les autonomies», però amb la intenció d'amagar amb paraules el vertader rostre de l'Estat, que és més centralista i més espanyolista que mai; hi posen tot de maquillatge per ocultar aquesta lletjor. Pel seu origen, l'oligarquia és terrinent; i ben cert que continua intocada la seva propietat latifundista (Com és sabut, el predomini latifundista es dona a Castella la Manxa, a Extremadura, a Múrcia i a Andalusia). Però, actualment, l'autèntica palanca del poder de l'oligarquia és la banca, la propietat i control de les entitats bancàries i financeres. Són financers, però mai industrials, aquests oligarques hispans; i aquesta és la seva història des de finals de segle passat fins al dia d'avui. Un hom podria pensar que aquest tan famós Mario Conde no és de família aristocràtica, i que els seus èxits financers varen ésser fruit de la seva intel·ligència i del seu esforç. I, en efecte, no estaria mal pensat això; però allò que importa per mantenir una bona línia de pensament és no perdre mai de vista que la *funció social d'un individu concret no ve determinada per la neixença, sinó per la seva pròpia praxi social concreta*; vull dir amb això que el fet que En Conde fos gallec i de família burgesa no lleva que esdevingués un financer, un oligarca espanyol. Es dona el cas d'altres gallectes que s'han fet rics —si bé no tant— i s'han dedicat a impulsar el galleguisme. No, En Mario Conde va decidir fer d'oligarca i d'espanyol; en aquest sentit, feia un espanyolisme desfermat, d'aquest de «tablaos i sevillanes», i mostrava una gran preocupació pel prestigi espanyol dins el món. I, per suposat, era un d'aquells grans tafurs anticatalanistes que, a l'ombra, miren tostemp de fer-nos la vida impossible. Mirau la perfídia del poder: amb part dels beneficis de les tres-centes vint-i-cinc oficines de Banesto al Principat de Catalunya, En Conde finançava el Real Madrid i molts grups esportius que, ideològicament, eren la negació de Catalunya. Si, amics, podem estar contents de la caiguda d'En Mario Conde; penseu que també tenia colossals projectes anticatalanistes aquí, a Mallorca. De bones ens hem lliurat!

El sistema de domini espanyol és un bollot pa tort; no roda bé. No pot rodar bé; de fet, fa segles que no roda bé. Ha ofegat la possibilitat que sorgís una burgesia industrial autòctona espanyola, vull dir a Castella i Andalusia. Ells, els oligarques, des de les seves guaites, sempre seguit, miren la manera de refermar el seu poder i les seves riqueses; repassen una vegada i altra el seu imperi. Consideren que l'amenaça interior és feble i desdibuixada. Varen veure com s'esvaïa la gran amenaça de la revolució

proletària. La burgesia nacional catalana és fraccionada, afeblida, sotmesa als instruments econòmics de l'oligarquia. Als darrers deu anys, ha minvat constantment la importància de la burgesia industrial catalana dins el conjunt de l'Estat. Aquesta és la contradicció principal del sistema, del pa tort hispànic: que *el reforçament del poder de l'oligarquia la mena a l'ofec de les classes productives i a l'esclafament de les estructures econòmiques*.

Als darrers dos segles, una vegada i una altra, l'oligarquia no fa sinó repetir la mateixa mala jugada; però a cada bugada hi perd un llençol —o més d'un—. En refermar el seu domini de classe i els seus privilegis vergonyants fa que el conjunt de l'estat espanyol sigui incapaç de competir amb els Estats industrials que són menats per les respectives burgesies nacionals. Si ells, els oligarques, amb els seus polítics i els seus periòdics (basta veure el blindatge informatiu que s'havia fet fer En Mario Conde), es passen el dia mirant d'afeblir la burgesia catalana, llavors no és d'estranyar que la indústria catalana no vagi esponerosa; a més, són molt àgils, els oligarques, en saltar al coll dels més destacats capitans d'indústria catalans.

A cop d'ull sembla com si ells haguessin guanyat la partida, com si s'haguessin reforçat. Ells així ho creuen. Però aquesta mirada és molt superficial. Han blindat el seu sistema, però aquest Estat no pot seguir, és inviable. Amb el règim franquista, l'oligarquia va quedar molt satisfeta del blindatge que s'havia fet a mida. Amb el règim actual, l'oligarquia ha quedat molt satisfeta de veure com els mecanismes essencials de l'Estat són dins les seves mans. I especialment cofoia de veure com domina els mitjans de comunicació de masses. I com no els ha de dominar si n'és la propietària de la major part! Podria semblar que, a la fi, l'oligarquia espanyola, reconvertida, es posava al davant d'un sistema modern i democràtic. Però no hi ha tal cosa. Tota aparença de

modernitat és una representació, un obra de teatre; l'oligarquia pretén mantenir l'explotació de les classes populars, però de manera que no es vegi el seu domini de classe. I encara més gran és el seu esforç per amagar la submissió i l'espoli de Catalunya. Fan un auto sacramental que s'intitula «Estat de les autonomies».

La crisi de Banesto ha posat de manifest que aquest nou sistema de domini oligàrquic fa aigua. El blindatge d'En Mario Conde no ha superat les contradiccions; per que una cosa és una representació, i una altra, la realitat. Citaré aquí a Garcia-Trevijano, un rar intel·lectual hispà que s'atreveix a dir veritats: «La lliçó magistral que ens ha donat el cas Banesto...és de llibre. Però no d'economia financera o negoci bancari, sinó de teoria del poder oligàrquic, de negoci polític. Fa més de mig segle que la de banquer és, a Espanya, una professió de poder estatal paral·lela a la professió política» (*El Mundo*, 3.1.94). Sigui quin sigui el conflicte d'interessos al si de l'oligarquia, el punt que poso a la vostra atenció, lector, és que, al meu parer, comença la fi del domini oligàrquic a l'Estat espanyol. La contradicció essencial rau en el fet que les grans empreses industrials transnacionals els deixa de ser interessant crear fàbriques a l'Estat espanyol, una vegada que ha caigut el sistema de protecció duanera. Al moment de crisi actual, les filials «espanyoles» de les multinacionals corren el perill de desaparèixer; les condicions que oferta l'oligarquia a les multinacionals són plenes de desavantatges. Tot allò que controla directa o indirectament l'oligarquia tendeix a esdevenir monopoli; allò que ofereix l'oligarquia són uns serveis i uns productes cars i dolents, que no poden competir amb les àrees modernes de l'exterior. Ells, conscients del problema, parlen contínuament de modernització i de repte. Amb la seva ufanor i supèrbia tradicional, fins i tot s'atreveixen a presumir de modernitat en tal o tal altre aspecte, com si amb aquest conjur haguessin de convèncer a qualcú. «Però, homes, se'ls hauria de dir, si el principal obstacle per a la modernitat sou vosaltres mateixos!». Fins ara aquests banquers oligarques s'havien muntat un sistema de crèdit que el més elevat d'Europa —o quasi—. I saps que els hi anava de bé; i saps que en tenien de beneficis sempre sobre segur. Però, és clar, a un preu terrible. A hores d'ara, a l'Estat espanyol, no hi ni una sola —o n'hi ha qualcuna?— gran empresa industrial autòctona capaç de competir dins el mercat internacional; ni una sola gran marca industrial, excepció feta de qualques empreses catalanes, però que no arriben a ser pròpiament grans. Hem de pensar i creure que els ha arribat l'hora, a aquests oligarques golafres.

Auto... Què heu dit?

Fent carrerany

Visquem i coses veurem!, diu la dita popular. És ben certa aquesta sentència que hem sentit i dit moltes de vegades. M'ha vengut al cap a l'hora de començar aquestes línies, però és que crec que no hi queda gens malament per al tema que vull parlar. Segur que aquests darrers dies heu llegit o escoltat als mitjans de comunicació que El Rey d'Espanya va fer una visita a Israel; fins aquí, tot correcte, ja que Sa Majestat viatja bastant complint el protocol inherent al seu càrrec, i sempre que se desplaça sol fer un discurs a l'audiència del país que visita. Bé ido, erem a Israel i el Cap de l'Estat Espanyol, que recordem ho és per designació de l'anterior cap d'Estat D. Francisco Franco i no per sufragi universal, va fer un discurs on es va manifestar favorable al dret a l'autodeterminació del poble Palestí. No és el primer que ho fa, ja que fins i tot l'ONU, entre d'altres organismes i persones, s'hi han mostrat d'acord, però tampoc és la persona o institució (si ho feia com a representant de la "Casa Real Española" o com a Cap d'Estat) més oportuna per a fer aquestes manifestacions, ja que representa un Estat que NO reconeix aquest dret fonamental, reconegut per l'ONU, que és l'autodeterminació, una cosa tan elemental i senzilla com la llibertat d'un poble. La Constitució Espanyola no admet aquest dret elemental col·lectiu, però si que parla en

el seu Preàmbul "dels pobles d'Espanya" i se suposa que aquests pobles estaran formats per persones lliures i responsables. Si la majoria de persones d'aquests pobles realment tenen llibertats, com queda reflectit al títol I de la Carta Magna, el conjunt també n'ha de tenir ja que si sumam individus formam un col·lectiu, sumant drets d'individus el resultat ha d'esser drets col·lectius, i un dels drets col·lectius que falta a la citada Constitució és el DRET A L'AUTODETERMINACIO. Recordem que aquest ha estat reclamat en multitud de vegades des de diverses instàncies, no fa molt de temps per diversos ajuntaments de Mallorca entre els quals hi havia el de Maria, i també el clima conflictiu que se viu al País Basc, originalment bàsicament per la negació al dret de l'autodeterminació.

Crec que l'Estat espanyol haurà d'acabar reconeixent aquest dret, més prest o més tard, i trob que el Cap d'aquest estat no pot anar pregonant per altres terres drets i llibertats elementals que nega a "casa seva" ans al contrari que faci el mateix discurs al Parlament espanyol, substituint "...el Poble Palestí" pel que ells anomenen "...els pobles d'Espanya", i ja veuran si en faran de via, aquests pobles, a deixar de formar part d'Espanya.

Miquel Morey

FONTANERIA

M. Jaume Mezquida

C. I. F. 41.170.442 - M

C/ Camí dels Reis, 25
(antes, 48)

07015 GENOVA - MALLORCA

Tel. (971) 40 33 04

La polèmica de l'aigua

PLA D'INCINERACIÓ O PLA DE RECICLATGE

Guillem Ramis, membre de Revolta

Els temps, avui per avui, són polèmics. Tenen la facultat de tenir, pel que fa al seu destí, els defensors de les incineradores per una banda, i els defensors del reciclatge per l'altra.

La controvèrsia no és nova, (encara que sí dels nostres temps) ni en la societat mallorquina ni molt menys als voltants dels països del nord d'Europa.

Cal que sigui així, perquè envoltant aquest debat es mouen conceptes i filosofies distintes que sobrepassen el marc dels governants, i això ve motivat pel fet que els Residus Urbans (R.S.U.), com altres coses, reflecteixen amb les diferents formes de tractament, la percepció, la comprensió i l'actitud que s'ha de mantenir davant els greus símptomes de crisi ambiental que pateix el nostre maltractat planeta.

A la incineració dels residus, a part dels seus aspectes negatius més visibles, la toxicitat, la producció (de quasi la meitat del seu pes) de cendres i escòries tòxiques i perilloses, el seu transport, la seva ubicació, la costosíssima inversió econòmica que no suposarà cap benefici social ni la creació de llocs de treball, hi hem d'afegir un concepte desenvolupista, que no és capaç de contemplar els residus al marge d'una única i sola idea, la cremació i la destrucció.

Aquesta concepció amaga un despreci absolut cap als residus com a font de matèries primeres susceptibles de reutilitzar, i fomenta idees o possibles pràctiques, vinculant el destí dels residus amb el consumisme i la visió que els recursos són il·limitats.

Vivim un optimisme desenfrenat que a més de no considerar els milers de milions que costarà el muntatge de la incineració, tampoc no té en compte per res ni d'on vénen els productes que consumim, ni la seva possible reutilització.

Cal situar les matèries primeres com a limitades, considerar la desertització, la contaminació de l'aire i de l'aigua, i les contribucions al canvi climàtic que ja s'han fet sentir en uns quants indrets del nostre planeta.

El Pla de Residus del Govern Balear preveu que, al paper, el vidre, el plàstic, la roba, els fems orgànics etc. vagin a la incineradora, i que facem un cant a la desconsideració del medi ambient i un favor del consumisme que no ens pot dur res de bo.

El reciclatge té molts de problemes en aquesta terra, a on el fet insular i el pobre desenvolupament industrial, no donen moltes possibilitats de sortida als productes recuperats, és un tema que sempre l'hem d'avaluar i que va molt lligat al model econòmic que volgüem seguir.

La creació d'una comissió de reciclatge, filla del Consell Insular, pot ésser una bona idea per valorar i considerar aquests problemes, malgrat jo tingui molts dubtes davant el seu funcionament.

Una primera i fonamental és, per què existeix una comissió d'aquestes característiques i a la vegada es manté el mateix pla d'incineració? Si el Pla Director de R.S.U. està previst des del punt de vista de la incineració de tots els residus produïts a Mallorca, per què es constitueix la comissió de reciclatge? Si el president del Consell Insular de Mallorca, que ha d'executar el Pla de R.S.U. del Govern Balear, diu que reciclaran un 30% dels residus, per què no s'adapta el Pla a aquestes previsions?

Una segona qüestió que me pareix d'interès, és que ara és possible reciclar el 30% dels residus, i abans de la comissió no era possible reciclar res. I jo deman, per què és possible reciclar el 30% i no un 60% o un 90%? Quines són les virtuts o defectes que fan possible una cosa i no una altra?

Des dels meus dubtes pens que qualque cosa no acaba de funcionar, i que els senyors de la incineració tenen motius per estar nerviosos davant aquest presumible 30% de residus que aniran a reciclatge, i que per lògica del 30% es podria passar al 90% amb la qual

cosa tendríem incineradora, però no residus per incinerar.

Deixant de banda el fet que no és desitjable incinerar res, la veritat és que no hi ha problemes tècnics per combinar les dues opcions, el reciclatge fins a un punt i la resta a la incineradora, i no té cap sentit que continuïn amb la mateixa filosofia d'incinerar-ho tot, i que en vista de les pressions rebudes de la banda del reciclatge hagin decidit cedir una mica.

És cert que tenim problemes de veres a l'hora de poder reciclar tots els residus que produïm a Mallorca, per la manca de sensibilització pública que podem trobar, per la manca de teixit industrial, o la perspectiva de poc negoci empresarial donada la gran quantitat de mà d'obra que s'ha d'emprar, però una cosa són els problemes i una altra molt distinta és que ens diguin que reciclaran i no modifiquin en res el Pla Director del R.S.U.

Aturar el Pla d'incineració no és purament i simple una reivindicació, és una necessitat de resituar la discussió sobre la destinació final dels residus, de repensar la nostra relació amb el medi ambient, i també veure l'economia com un factor que no ha d'hipotecar el futur de les altres generacions.

Negar-se avui a aquesta possible reflexió no es pot fer dient que no tot es pot reciclar, ni tampoc dient que reciclar resulta més car. Això és una forma de no donar sortides als problemes i és també una manera de situar-se en el passat, però gens de cara a les necessitats del futur.

SANTA MARGALIDA SE SOLIDARITZA AMB LLUBI EN LA DEFENSA DE L'AIGUA DE LA PART FORANA

(Redacció) L'Ajuntament de Santa Margalida va aprovar en sessió plenària una moció presentada pels regidors d'UM (Jaume Ribot i Joan Monjo) de suport a l'Ajuntament de Llubí que s'oposa al transvasament instigat pel PP-PSOE de dur les aigües de Sa Marineta cap a Palma i a Calvià. En la moció aprovada es denuncia la marginació de què ha estat víctima Santa Margalida, un municipi que es veurà perillosament afectat pel transvasament ja que zones turístiques com Can Picafort, les Casetes dels Capellans i tota la Badia d'Alcúdia beuen directament de l'aigua que ara el PP-PSOE els vol prendre.

EL PSM DENUNCIA EL DOBLE LLENGUATGE DEL PP DE SA POBLA

(Redacció) L'Ajuntament de Llubí ha aprovat una moció presentada pel PSM on es dubta de la legalitat de la iniciativa del PP de Sa Pobla de cobrar un recàrrec de 5 ptes. per metre cúbic de l'aigua extreta dels pous del terme que s'empra per subministrar la zona turística del Port d'Alcúdia. A Llubí no s'acaba d'entendre com el batlle del PP de Sa Pobla, Jaume Font, consent que Cafellas se'n dugui l'aigua de Sa Marineta cap a Palma i a Calvià i en canvi vol treure duros de l'aigua de Crestatx que va a Alcúdia, terme municipal on precisament també molts de poblers hi tenen negocis.

LLUBÍ PREPARA NOVES MOBILITZACIONS CONTRA EL ROBATORI D'AIGUA

(Redacció) La Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sa Marineta prepara noves accions reivindicatives contra el transvasament de l'aigua de la Part Forana que els partits PP - PSOE volen dur endavant. Dintre aquests actes destaquen una concentració a la Plaça de Sa Carretera de Llubí diumenge dia 9 a les 11 hores.

Sa Marineta: tubs i ocupació de finques

Senyor director: Li agrairia que publicàs en el seu diari la següent carta, on vull exposar el meu sentiment d'impotència davant les actuacions que duen a terme les administracions i sobre tot el Govern balear pel que fa al transvasament d'aigua de Llubí cap a Palma i Calvià.

Resulta que som propietari d'unes finques que llinden amb el camí per on es fan les obres de transvasament i fa cosa de tres setmanes em vaig trobar amb la meua finca invadida per uns grans tubs negres i ben reforçats sense saber res, ni jo, ni els meus veïnats que es troben en una situació semblant.

Tot d'una vaig veure que es tractava de les obres de Sa Marineta, però vaig voler explicacions, i la sorpresa va ser que ningú en va voler dir res en concret, al contrari, tothom es llevava les busques de davant.

La finca està dins el terme d'Inca i vaig telefonar a l'Ajuntament d'Inca i allà em posaren amb obres, a obres s'en rentaven les mans dient que això era un assumpte que depenia directament de la Conselleria d'Obres, vaig cridar a la Conselleria i curiosament em contestaren

que això era competència de l'Ibasan (?). A què jugam? Que jo sàpiga l'Ibasan està integrat dins la Conselleria, amb una paraula sols volien embullar troca fins que jo dessistís.

Com jo estan quasi tots els veïnats de les meves finques i ens demanam: què hem de fer?

Resulta que nosaltres, simples ciutadans, si volem fer qualsevol tipus d'obra, i més si llinda amb camins o carreteres, necessitam que la Conselleria d'Obres doni el seu vist i plau. Ara bé, quan es la Conselleria la que fa les obres aquesta pot deixar de banda tota la normativa. Per favor, PREDICAU AMB L'EXEMPLE.

I després, de la Conselleria ens han de dir que les obres de Sa Marineta es fan seguint totes les de la llei: informant i col·laborant amb els veïnats! ADO NO S'HO CREUEN NI ELLS!

Amb una paraula, creureu que no vaig aclarir res, tant sols gastar doblers amb cridades de telèfon d'aquí cap allà, però els tubs continuen dins les nostres finques i SENSE EL NOSTRO CONSENTIMENT!

Des d'aquí volem denunciar aquest fet. A més d'expoliar-nos els recursos se n'han de riure de nosaltres! Només vull repetir una altra vegada: PREDICAU AMB L'EXEMPLE!

Un llubiner

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

AFEDECO ES QUERELLA CONTRA EL BATLE DE MARRATXÍ

(Redacció) La patronal del comerç mallorquí, AFEDECO, ha interposat una querella als jutjats contra el batle de Marratxí pel PSOE, Martí Serra, a qui acusen de consentir les irregularitats de la gran superfície estrangera de capital francès ALCAMPO. Segons va manifestar Prudencio Vallejo, el batle de Marratxí, Martí Serra, tot i que sabia el dia abans de la inauguració d'ALCAMPO que aquesta empresa no comptava amb la pertinent llicència d'obertura i el certificat final d'obra, va enviar-hi la policia municipi per facilitar els accessos a l'aparcament.

PER QUÈ AFEDECO NO ES QUERELLA CONTRA GABRIEL CAÑELLAS?

(Redacció) AFEDECO s'ha querellat contra el batle de Marratxí pel PSOE, Martí Serra, per permetre irregularitats a ALCAMPO. Això és coherent perquè en una societat democràtica quan es lesionen de mala manera els drets personals o d'un col·lectiu hi ha possibilitat de recórrer als tribunals. Però, per què no s'interposa una querella també contra el president del Govern Balear, Gabriel Cañellas, responsable del rètol públic de l'autopista i responsable d'haver enviat a inaugurar a ALCAMPO, la seva consellera de governació, Catalina Cirer? Què s'oculta darrera aquesta incoherència tan grossa? Hi ha querella per al batle del PSOE que va enviar la policia local a facilitar l'accés a l'aparcament però en canvi no hi ha querella per a Cañellas que hi va enviar la seva consellera (que per això s'ha enrevoltat de gent jove dòcil i domesticada!) i a més col·loca a l'autopista un rètol de senyalització pública a favor d'ALCAMPO? Tot això fa pudor! Per què uns sí i els altres no? ¿Serà vera el rumor que ha circulat per les redaccions dels mitjans de comunicació que Prudencio Vallejo és el talp, el cavall de Troia, que Cañellas té col·locat de sota mà dins AFEDECO per controlar i teledirigir els moviments de la patronal? De cada dia està més clar que el cañellisme aspira al control totalitari de la societat mallorquina. Com els tentacles d'un pop, el cañellisme aspira a controlar-ho tot: caixes d'estalvi, mitjans de comunicació, associacions de veïnats i de la tercera edat, clubs esportius, societats culturals, patronals de comerciants, etc. És molt greu que Prudencio Vallejo utilitzi la querella contra Martí Serra com a cortina de fum, mentre deixa sense tocar els grans responsables de l'afer ALCAMPO, començant pel trànsfuga Guillem Vidal i acabant amb l'últim gran responsable de tot, enemic mortal dels comerciants mallorquins: Gabriel Cañellas.

EL CORRUPTI CAÑELLAS PERJUDICA EL COMERÇ MALLORQUÍ I AFAVOREIX ALCAMPO

Aquest rètol de l'autopista Palma - Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la conxorxa entre el corrupte Cañellas i la gran superfície Alcampo que es va inaugurar amb la presència de la consellera Catalina Cirer i sense tenir els permisos corresponents. Des de quan la senyalització pública d'una autopista, tant vertical com horitzontal, està per beneficiar una empresa privada?

D'aquí a les eleccions autonòmiques de 1995, L'Estel de Mallorca publicarà cada número aquesta fotografia fins que Cañellas ordeni llevar el rètol de l'autopista.

LA POLÍTICA DE CAÑELLAS PROVOCARÀ EL TANCAMENT MASSIU (1.912 BOTIGUES) DE COMERÇOS MALLORQUINS

(Redacció) Mallorca en general, no ja només els comerciants i botiguers, plorarà llàgrimes de sang per haver votat Gabriel Cañellas o Juan Fageda que han convertit Balears en la Comunitat Autònoma amb l'índex més alt de grans superfícies. Nosaltres ja ho vam advertir en les últimes eleccions (juny 1993): **Votar PP-PSOE és votar fam i misèria per a Mallorca.** Ara els botiguers i comerciants mallorquins recullen la mala herba que han estat sembrant aquests últims deu anys votant PP o PSOE i no votant partits nacionalistes. Les xifres escarrufen i regiren el ventre. Vegem: la instal·lació massiva, descontrolada i salvatge de les grans superfícies provocarà una reducció de la demanda regional equivalent a 12.160 milions de ptes. Amb paraules de l'economista Miquel Alenyar: **això mateix expressat en termes de demanda turística es pot dir que equival a la reducció de l'afluència turística de 202.000 turistes a Mallorca.**

DURANT L'ANY 1992 S'HAN PERDUT 7.509 CONTRACTES LABORALS

(Redacció) Segons la Direcció Provincial de de l'IEE, a Balears durant l'any 1992 s'han perdut 7.509 contractes laborals. De tots els sectors econòmics, el més perjudicat ha estat el del comerç que ha vist el tancament massiu d'establiments i la pèrdua de milers de llocs de treball per culpa de la política pro-grans superfícies duita a terme pel PP, concretament pel Batle de Palma, Juan Fageda, i pel Govern Balear de Gabriel Cañellas.

SEGONS L'ECONOMISTA MIQUEL ALENYAR, LES GRANS SUPERFÍCIES PROVOCARAN UN EMPOBRIMENT GENERAL DE MALLORCA

(Redacció) Segons un estudi encarregat per AFEDECO a l'economista Miquel Alenyar, la implantació de noves grans superfícies (*Pryca, Continente, Alcampo, El Corte Inglés, Porto Pi, etc.*) no té repercussions només per al comerç tradicional sinó per a l'economia mallorquina en general, ja que afecta directament els llocs de treball, la renda inferior i la demanda en la comunitat balear. Alenyar va incidir en el fet que la instal·lació de grans superfícies amb capital de fora produirà un empobriment general de la societat mallorquina que es pot concretar en les següents xifres:

- Pèrdua de 2.612 llocs de feina.
- Desaparició de 1.912 establiments.
- Pèrdua neta de rendes salarials per ordre de 7.537 milions de pessetes.

Les noves grans superfícies promogudes i aprovades pel PP - PSOE i a les quals han donat tota casta de facilitats, provocaran un efecte negatiu sobre la renda empresarial de la regió ja que després de l'obertura d'un negoci d'aquest tipus tendeix a produir-se un fluxe de les rendes de l'interior de la regió cap a l'exterior que en el nostre cas es pot comptabilitzar en uns 2.400 milions anuals.

UM DEMANA QUE EL CONEIXEMENT DEL CATALÀ SIGUI UN MÈRIT DINS L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

(Redacció) Unió Mallorquina (UM) presentarà al Parlament Balear una proposició no de llei perquè l'administració de Madrid apliqui la *Llei de Normalització Lingüística*, incomplida sistemàticament fins ara, que estableix que el coneixement de la llengua catalana ha d'esser un mèrit preferent per als funcionaris que vulguin fer feina a Balears. Segons UM, amb això s'aconseguirà acostar la justícia als ciutadans i acabar amb la discriminació de què som víctimes els mallorquins quan hem de declarar en un jutjat.

CONTINUA LA DESTRUCCIÓ I LA VENDA DE MALLORCA ALS ESTRANGERS

(Redacció) El mercat de places turístiques està saturat. Aquest últim estiu hi ha hagut greus problemes de manca d'aigua potable. El paisatge de Mallorca ja està prou castigat. Els turistes europeus que ens visiten de cada vegada exigeixen més respecte a la natura, bé idò, tot i això les llumeneres del PP, banda d'especuladors sense exculpols que només veuen el doblar fàcil i a curt termini, continuen l'imparable procés de suïcidi i d'autodestrucció de Mallorca. L'altre dia la Comissió Insular d'Urbanisme del CIM va aprovar la urbanització d'es Pujol dins el terme de Santanyí promoguda per capital alemany amb el consentiment del batle de Santanyí pel PP Cosme Adrover. En total 80 quarterades més de Mallorca seran destruïdes i urbanitzades per una empresa amb capital alemany. Aquesta nova urbanització tindrà una població de 1.500 habitants, una xifra que doblarà el cens actual de S'Alqueria Blanca, i els seus promotors no han dit ni ase ni bèstia de com pensen solucionar el subministrament d'aigua potable. Doblers per avui, fam per demà! Cap a on va Mallorca amb aquestes dirigents que té actualment? Idò ja ho hem dit, de no posar-hi remei a les eleccions de 1995, directa cap a l'autodestrucció!

OFENSIVA NAZI DEL PP PER EXTERMINAR LA LLENGUA CATALANA

Jaume Sastre

No hi ha dubte que estam assistint a la involució política de la dreta espanyola del PP, cada pic més identificada amb postures franquistes d'ultradreta pre-històrica i fonamentalista. Des de la Meseta, des de les cavernes de la Espanya imperial, una Grande y Libre, els caps de brot del PP han llançat consignes contundents que han arribat també a les orelles dels seus esbirros de Mallorca: cal dividir i esclafar la llengua catalana fins fer-la en mil bocins. Primer va esser el líder neofranquista admirador de Falange Española, José Mª Aznar, qui va negar públicament que el dictador Franco hagués perseguït el català; després hi va haver la campanya de la premsa espanyola (ABC, El Mundo, El País...) contra l'ensenyança en català a les escoles; tot això va anar acompanyat dels crits racistes dels skin heads contra l'ús del català el 20-N (Bote, bote, bote, polaco el que no bote; Enano Pujol, habla en español,...) etc. etc. La política genocida, nazi i feixista del PP contra els catalanoparlants segueix les línies típiques de la catalanofòbia: 1) Negar la repressió. 2) Utilitzar com a quintacolumna els immigrants espanyols desplaçats a terra catalana. 3) Criminalitzar l'ús del català. 4) Fomentar les disputes tribals i la disgregació interna de la llengua catalana.

Es dins aquest context en què cal situar el rebrot gonella protagonitzat pel diputat del PP a Madrid, Pepe Cañellas. De sobres és coneguda la trajectòria feixista d'aquest traïdor venut a Madrid anomenat Pepe Cañellas i germà gran del lloco vell. Si Pepe Cañellas hagués viscut en la França ocupada pels nazis hagués estat un francès col.laborador de la Gestapo lluitant contra els seus propis compatriotes. Quina l'ha feta ara aquest banastre que acostuma a xerrar sempre en foraster perquè està empegueït de la llengua dels seus avantpassats? Idò ha negat la unitat de la llengua catalana i ha presentat una esmena al Senat espanyol sol.licitant que els diputats de Balears pel PP puguin parlar en mallorquí, menorquí i eivissenc. Que la vella guàrdia del franquisme com en Pepe o en Ribas de Reyna segueixin les directrius de Falange Española encara es pot entendre a causa de la seva demència senil. El que ja és més difícil d'entendre és que el batle de Sa Pobla i també senador pel PP, Jaume Font, assumeixi les propostes falangistes, sobretot quan dia 12 de desembre el propi Font va declarar en una entrevista a Llorenç Capellà: M'encanta Catalunya, la meva filla gran estudia en un col.legi on s'imparteixen totes les assignatures en català. Visc en un poble, Sa Pobla, on fins i tot els moixos aperduats són del Barça. Tots, manco jo. (...) L'única tara negra que tenc en la meva fitxa nacionalista és que som del Real Madrid (...) A l'Ajuntament de Sa Pobla tenim un normalitzador lingüístic des de fa sis anys. Feim el que podem. Vatualmón, però què passa aquí? Què fa Jaume Font anat de bracet amb les mòmies insepultes del franquisme?

Com ja era d'esperar, la iniciativa d'en Pepe ha comptat amb les mambelletes solitàries del puputarro de cresta molla, n'Antonio Alemany, que dia 4 de gener va publicar un articlebo titulat ¡Bravo Cañellas!; mentre per contra, ha despertat la repulsa i la befa general de Biel Mesquida, Josep Melià, Aina Moll, Joan Pericàs, Pere Morey, etc. Biel Mesquida, per exemple, va escriure: No és cert que tenim els polítics que ens mereixem. Sí, Lector espavilat i irat, ho dic ni més ni manco per mor dels senadors del PP de Balears als quals acab

de veure i escoltar amollant desbarats a l'informatiu Balear capitanejats per Josep Cañellas. M'han tallat la digestió i m'han fet vomitera. Així de fisiològic i emprenyador (DM 6-1-94). Pere Morey: El PP fa això per dividir-nos d'acord amb el lema de divideix i guanyaràs. Em sembla el summum que ho facin els nostres propis governants; que ho facin alguns indocumentats és normal (EDdM 7-1-94); Aina Moll: Voldríem que fos una innocentada (DM 3-1-94); Josep Melià: Els senadors balears estan fent el ridícul. És que no han sentit mai Miquel Angel Nadal per TV? Perquè Nadal no és que parli en mallorquí, parla manacorí dialectal de s'Alameda. I, això no obstant, ningú no nega que paria català, començant pels periodistes de TV que l'interroguen. (...) Sembla mentida que encara es discuteixin aquestes coses i que es jugui a dividir i a fer gonellisme barat (UH 31-12-93)

Mª ANTONIA MUNAR QUALIFICA EL PP DE CENTRALISTA I DE CACIQUIL

(Redacció) En un article tramès a la premsa titulat L'hora de les Illes Balears, la presidenta d'Unió Mallorquina (UM), Mª Antònia Munar, fa una crida al poble de Mallorca perquè deixi de viure darrera la roca i doni suport al projecte nacionalista d'UM primer per raons econòmiques i després per raons polítiques i culturals. La manca d'inversions de Madrid, l'explotació fiscal, la supeditació de Cañellas a les ordres de Madrid, l'exemple d'altres comunitats autònoms com Canàries, el País Basc, Catalunya, etc. fan imprescindible l'enfortiment d'una opció nacionalista que governi Balears des de Balears i no com ara que és governada des de Madrid: Unió Mallorquina vol que nosaltres mateixos avaluem els nostres recursos, les energies i les forces de què disposem per construir un país. El nacionalisme no és una utopia. És economia aplicada. Amb aquests capitals comptam i aquestes són les passes que volem donar. Les nostres xifres de producció són aquestes. Això pagam i aquesta és la nostra prioritat en l'assignació de recursos. Aquest és el nostre objectiu econòmic i hem de potenciar tal i tals sectors productius. El nacionalisme no és només tan important com la llengua i la cultura, és tot un projecte real i pragmàtic de País.

Un aspecte molt important de l'article de la presidenta d'UM és el desmarcament del PP, un partit polític que governa Balears en funció dels interessos de Madrid i no de la nostra terra. Especialment destacables són les crítiques al PP pel seu centralisme, caciquisme i per aplicar una política econòmica estrictament electoral: Som un poble lligat a unes forces polítiques centralistes que ens condemnen a no poder controlar, des d'aquí, les nostres forces i els nostres recursos. La nostra gran contradicció és precisament que tenim una realitat socio-econòmica que vol anticipar-se al món del segle XXI i depenem i ens aferram a una classe política sucursalista i caciquil que depèn de grans partits centrats a Madrid, realitat més propera al S. XIX espanyol (...) No és possible continuar amb un Govern abstencionista, o que només veu els problemes de les empreses, i de l'economia en general, segons la seva repercussió electoral.

ACUSEN FAGEDA DE COACCIÓ I XANTATGE CONTRA LA MANIFESTACIÓ DE VEÏNS DE DIA 16 DE DESEMBRE

(Redacció) En un escrit enviat a la premsa, el Sr. Nicolás Ibarra Murillo, ha denunciat Les coaccions i el xantatge a què van esser sotmeses diverses entitats perquè firmassin un manifest en contra de la manifestació organitzada per la Federació d'Associacions de Veïns de Palma dia 16 de desembre. Segons el Sr. Ibarra amenaça i coaccions del tipus si no firmau el manifest us tallarem l'aigua i l'electricitat de les vostres instal.lacions van esser fetes des del PP i des de l'Ajuntament de Palma, fet que confirma la perillosa cultura del xantatge, de l'extorsió, de l'amenaça, de la coacció i de la por que s'està sembrant des de les institucions controlades (Ajuntament de Palma, Govern Balear...) pel PP.

FAGEDA ES CARREGA EL PREGÓ DE LA FESTA DE L'ESTENDARD

(Redacció) El batle de Palma pel PP, Juan Fageda Aubert és un català nascut a Olot l'any 1937 però a l'hora de la veritat exerceix com un esbirro de l'imperialisme espanyol pagat per Madrid per fer la feina bruta de destruir els costums i les tradicions catalanes de Mallorca. Entusiasta de les sevillanes, continuador de la Feria de Abril, Fageda s'ha carregat ara la tradició del pregó realitzat per una personalitat de la cultura el dia 31 de desembre amb motiu de la Festa de l'Estandard. La Festa de la Conquesta commemora l'entrada de les tropes catalanes de Jaume I a Medina Mayurka dia 31 de desembre de 1229 i la derrota dels moros que també segles abans havien conquerit Mallorca per les armes. Els nazis de Hitler tenien una frase molt cèlebre: Quan sentim la paraula cultura, fotem mà a la pistola. Fageda és un psicòpata pitjor que Michael Jackson! Enemic de si mateix, de la seva llengua, dels seus orígens no tan sols ha liquidat els pressuposts de Cultura ans ha suprimit el pregó de la Festa de l'Estandard. Aquests bandarres del PP són pitjors que Hitler i Franco. Qualsevol dia liquidaran la Festa de l'Estandard: una de les festes més antigues d'Europa i que es remunta al segle XIII o a començaments del XIV (GEM dixit)

Maror espanyolista

Bernat Joan i Mari

Fa uns quants mesos que es produeix una claríssima ofensiva espanyolista, amb uns tins que feia temps que no vèiem, com a mínim amb la intensitat i la virulència que presenten ara. Crec que és un bon moment per (re) llegir el llibre **LA PERSECUCIÓ POLÍTICA DE LA LLENGUA CATALANA**, extraordinari compendi de Francesc Ferrer i Gironès de totes les lleis, disposicions, ordres governamentals i debats parlamentaris que s'han produït en el context espanyol i francès amb la intenció d'impedir l'ús normal de la llengua catalana dins la pròpia Catalunya.

Des del segle XVIII -mitjan segle XVII, a la Catalunya del Nord, sota domini francès- trobam un reguitzell de normes contra la llengua catalana. Quan els trets d'identitat nacional de Catalunya estaven

aproximadament intactes -per bé que afeblits-, la persecució era implacable. Les disposicions emanades dels decrets de Nova Planta constitueixen un bon material per a l'estudi de l'etnòcid.

Quan es produeix, a causa d'aquestes normatives contra el català, una recessió lingüística, l'Estat liberalitza una mica la seva agressivitat contra la nostra llengua nacional. Fins i tot es pot mostrar notablement permissiu, quasi magnànim...

Generalment, en aquestes condicions, la gent de la nació catalana reacciona, i acaba posant en marxa un procés de recuperació, malgrat la manca de col·laboració institucional al més alt nivell -com fóra necessari-. Aleshores es produeix un reflux i es torna a despertar l'agressivitat etnòcida característica del nacionalisme espanyol. Aquest nacionalisme espanyol roman inactiu només quan les nacions ocupades adoleixen de manca d'energia social suficient per fer possible la recuperació. Però quan la societat catalana exigeix els drets que en justícia li corresponen, el nacionalisme espanyol, aparentment apavaigat, torna a aparèixer amb els seus trets de sempre.

Ara ens trobam en un d'aquests fluxos. Quaranta anys de dictadura franquista no varen aconseguir d'anorrear ni la llengua ni la consciència nacional catalanes, però les varen deixar considerablement tocades. Amb la transició, l'Estat espanyol es vestí amb les seves gales liberals i procedí a uns despenalització -que no promoció- de l'ús de la llengua catalana. Quant a llibertats nacionals, òbviament, no les restituí -no es produí cap mena de "devolution"-, però es promogué la cosmètica autonòmica com a succedani aparentment eficient.

En aquestes condicions, amb unes mínimes enclotxes de llibertat, la societat civil catalana ha estat activa i, en uns determinats aspectes, ha promogut canvis importants (malgrat l'Estat "democràtic" espanyol). Quant a mitjans de comunicació, comptam amb un parell de cadenes de televisió en català i una de (més o menys) bilingüe. També s'ha produït una certa proliferació de premsa escrita. I hi ha emissions de ràdio que usen la llengua catalana amb tota normalitat.

Dins l'ensenyament, al Principat de Catalunya s'han produït avanços notables en la catalanització d'aquest àmbit (a les Illes Balears i Pitiüses, sense ser tan notables, també hi ha canvis dignes de consideració). Els programes d'immersió permeten introduir el coneixement del català a través de l'escola als infants de la població no catalanoparlant, etc.

Aquests progressos en la recatalanització del país, fruit bàsicament de l'esforç de la societat civil catalana, han tornat a posar en guàrdia l'"Espanya eterna". El diari ABC de Madrid ha dedicat dues portades -amb amplis reportatges a pàgines centrals- sobre la persecució de l'espanyol a Catalunya. "El MUNDO", de tendència progressista -m'imagín que no fa falta dir que l'ABC és d'una carrinçoneria absolutament rànica-, s'ha donat la mà amb els seus rivals més allunyats, tot criticant els programes d'immersió dins l'àmbit de l'ensenyament. Al Principat de Catalunya s'ha format l'anomenada Coordinadora de Afectados por la Enseñanza en Catalán (CADECA), sota els auspicis del tristament famós Esteban Gómez Rovira, i d'altres elements de l'ultradreta espanyola del Principat. Al País Valencià, s'ha promogut la Asociación Valenciana de Castellanohablantes, al voltant d'iniciatives més minoritàries com ara l'Asociación pro Valenciano Voluntario. Al Principat de Catalunya, la plana major del PP ja ha anunciat que la qüestió lingüística centrará el seu discurs propagandístic quan es produeixen les pròximes eleccions. I tant Aznar, com Guerra i Julio Anguita -per parlar només de tres líders de partits de signe diferent- clamen per la "unidad nacional" i carreguen contra Catalunya.

La situació té un paral·lelisme evident amb la que es va produir l'última època que s'inicià un cert procés de recuperació dels trets nacionals catalans -ço és, durant la II República-, quan, des de la dretana CEDA fins a diputats comunistes com el cèlebre Balbontín, passant per tot l'espectre parlamentari espanyol, mostraven una unitat indiscutible contra la política de Francesc Macià o de Lluís Companys.

Davant aquesta situació, cal anar amb compte, però

no ens pot condicionar. Fa por veure com es desenvolupa tranquil·lament un discurs tan extraordinàriament irracional. Però, així ho pens, els seus promotors juguen precisament amb la por, amb l'atenallament i cabdellament d'iniciatives que la por produeix. Quan CAMBIO 16 busca un general serbi perquè preguntí al periodista que l'entrevista si els espanyols no defensarien els seus compatriotes que viuen a Mallorca si Catalunya s'independitzàs, no ho fa per simple voluntat informativa sobre com es desenvolupa el conflicte als Balcans.

Ara bé, la societat catalana no pot ser eternament presonera de la por. La pròpia sobirania s'exerceix sobretot prenent decisions en temps difícils, i actuant d'acord amb els propis principis i amb la pròpia consciència, encara que el context de la nostra actuació no ens sigui favorable. La por engendra totalitarisme; i per això no ens podem permetre el luxe de tenir-ne.

Atacs al Català

Havent viscut una temporada de calma, torna de bell nou la maror i la tempesta. D'un cert temps ençà des dels mitjans de comunicació madrilenys i, sense anar més lluny, al «Diario ABC», principalment, s'ha iniciat una campanya adreçada a l'opinió pública espanyola d'atac i odi contra el català. Ara això i ara allò, i vengà amollar llamps i pestes, i vengà presentar els infants espanyols com a presumptes víctimes d'un apartheid lingüístic. O amb lemes d'aquells manifestants «NO A LA INMERSION», «INMERSION NO, BILINGÜISMO SI» o «POR UN BILINGÜISMO REAL» la darrera cavilada d'Aznar i d'altres bajanades similars etc. etc. I tot, s'ha de dir, amb el més pur estil feixista i provocador, deixant Catalunya com un pedaç brut als ulls de tot l'Estat.

Ara bé, malgrat molts de mallorquins no en som conscients, els míssils també apunten a ca nostra. Sobretot si partim de la convicció que pertanyen a la mateixa àrea idiomàtica i compartim la mateixa llengua. Des del meu punt de vista, això suposa una greu ofensa al poble balear i, gosaria dir, que de proporcions superiors a la d'un cert General de l'aire que qualificà de «Terrorista» la Política Lingüística de la Universitat.

Només desitjaria, com a ciutadà del poble de les Illes Balears, un pronunciament en boca del nostre president -tal com l'ha fet, ja, Jordi Pujol assegurant que prosseguirà i reforçarà la normalització del català fins a trobar la igualtat plena amb l'espanyol- i un canvi d'actitud envers la Política Lingüística a la nostra Comunitat. Estic segur que al Sr. Cañellas no li preocupa gens aquest tema i jo diria que és per pura ignorància. Vull que sàpiga, emperò, que el mandat l'Estatut és ben clar i explícit i no hi valen excuses. Si és incapaç de defensar la seva pròpia llengua amb un cop de puny damunt la taula si és precis, contra els bombardeigs planificats des de Madrid, li recoman que plegui.

Antoni Martíáñez

A Galletes Queli de tot cor

Quan fa uns mesos, per motius d'un desgraciat accident va ésser víctima d'un voraç incendi de fleca a on es fan les galletes d'Inca que es comercialitzen amb el nom de Queli, tots els mallorquins varem quedar consternats.

Per als mallorquins, quedar-mos sense les típiques galletes, era desmembrar-nos de qualque cosa que ens és vital, com quedar-mos sense sobrasada, ensaimades, o qualsevol dels productes propis de la nostra gastronomia i de consum massiu.

Tots ens hem sentit solidaris amb el gran drama que per a l'empresa va suposar aquest incendi i sé que els propietaris han rebut testimonis més que suficients de la gran estima que tots els mallorquins tenim als productes que fabricaven.

Per tot això i tractant-se d'un producte genuïnament mallorquí, que es produeix en el cor de Mallorca, per artesans galleters de la nostra terra i que els seus consumidors majoritàriament són mallorquins o ciutadans d'altres enconrades, però molt integrats en la nostra cultura i costums, i totalment identificats amb la nostra cuina, he trobat a faltar una expressió, un mot, una paraula d'agraïment adreçada a tota aquesta gent en la llengua pròpia d'aquesta comunitat.

El relançament publicitari de les galletes Queli ha suposat, penso, un gran esforç econòmic, però ni una sola pesseta l'han destinada a dir simplement gràcies en la llengua pròpia de la ciutat que les produeix, de la comunitat autònoma a la qual hi pertanyen i en la que parlen la majoria dels seus consumidors.

Per pura solidaritat i per coherència espero de galletes Queli s'adreïn als seus consumidors amb un missatge de gratitud amb la mateixa llengua que els propietaris lamentaven i ploraven la dissort el dia del nefast incendi.

JAUME MONCADES

PARLAR BÉ POC COSTA

L'engany

Joan Escanelles i Llinàs

Em captiva Gracián, especialment en **El Criticón**, la novel·la d'un viatge al·legòric, on els personatges, **Andrenio**, que significa l'home, i **Critilo**, el seny, travessen tot l'any de la vida, estació per estació ("atravesar-ho", no haurien pogut): la primavera de la infància, l'estiu de la joventut, la tardor de la maturitat i l'hivern de la vellesa. És un llibre absolutament genial, de lectura aconselladora. En la crisi VII, **La fuente de los engaños**, ambdós herois veuen rajar la *deu* (no direm "manantial") de les mentides. Qui s'hi posa en remull o s'hi rabeja -tot home, pràcticament-, activa la dialèctica de l'engany, esdevenint il·lús, enganyador, o l'un i l'altre al mateix temps. Aleshores, enmig de la plaça, un pobre *estranger esparracat* (no "desgarrapat"), rep l'acolliment d'un *palatí* (no gaire "palaciego"), que se l'emporta en un palau, tan ple de tramoia com buit de realitat: pura comèdia. Allí l'adorna amb *arreus* (no "gales") i vestits luxosos, mes amb tal artificio, que tot el que amb una mà li procura, amb l'altra li ho pentina, com diu l'autor amb una prestesa extraordinària. I els espectadors fent escarni del ridícul extern, no reparen el propi, puix que, *embaldits* (no "embelesats") amb la contemplació d'altri, son *desvalisats* i alleugerits (no "desvalijats"), sense que ningú no se n'adoni.

L'estranger *malanat*, *desventurat* o *malastruc* (no "desditxat") és l'home: així que tots com ell, uns il·lusos de mala mort, munt de badaires. Som també a la figura del palatí, que representa el món, que fa la dita, però no l'atesa, i entebana amb *menes* (no "patranyes") i amb mil *llagots* o *mangarrufes* (no hi valen "triquinyueles" ni "marrulleries"). Entrem en un doble paper. **Omnis homo, mendax** (*tothom és mentider*), llegim a la Vulgata, i va de bo. Hi afegirem que **omnis homo, delusus** (*tothom és objecte de burla*), i són faves comptades, no té rèplica. Qui gosa discutir-ho, tot i que no "es passa de llest", *fa massa el viu* i, tard o d'hora, li daran *porro*, *fofuda*, *brou*, *escaldada* o *perboc* (que no temí de "xascos"). Al més presumptuós se l'embetuma: no li faran un "timo", però d'*estafa* en du el perill. A qui és massa cregut, hom fa la guitza, si en té l'habilitat. Mes la vera carn de canó són els ingenus, fins al *summum* entabanables (no direm fins al "colmo"), que *es beuen* o *s'empassen* tot el que senten preferir (i algú, desgraciadament, s'ho "traga").

Tot i que els "pàjaros de cuenta" siguin *forans* (no se'n diu "foranis"), per aquí *ronden* (sense "merodear"), individus de mala mena (no "calanya"), *bones peces* o *escolans* metafòrics, que de cop descuit et poden safalcar, qui obertament, qui fent la gata moixa. Certament, no et "fotran el sablasso", però si et *fan la gorra*, t'axutllen i et sap greu. N'hi ha que en viuen de la gorra, no "enreden" però *embullen*; no "embauquen", més *emblanquinen* qualsevulla. No et "daran el cambiasso", però desconfia i vetlla'n els batuts: et poden *fer una ensarronada* o un barat fraudulent. Ull viu!

Miquel Sellarès, ex-director general de Seguretat Ciutadana de la Generalitat, proposa en aquest article un model de defensa per a Catalunya a través

de dues vies: d'una banda, la contribució a la configuració d'una força militar professional de caràcter europeu, a partir de la cessió sobirana d'a-

questa competència i, de l'altra, mitjançant unes unitats operatives de defensa i control del territori formades per contingents civils ensinistrats i re-

ciclatos periòdicament, de ràpida mobilització i perfectament complementàries de qualsevol cos de protecció civil en cas d'emergència.

Exercit: ni espanyol, ni català, europeu

Catalunya, els Països Catalans com a nació, pateixen un dels complexos de manca de sentit d'Estat més grans que hi ha hagut mai en la història dels pobles i de les nacions no consolidades institucionalment. Una nació que culturalment podria arribar a tenir 10 milions d'habitants no és un espai polític i cultural petit i inferior, com s'ha intentat fer creure al poble català.

Catalunya no és, per molt respectables que siguin, ni Galícia, ni Occitània, ni Bretanya... La nostra nació és comparable a Bèlgica, Irlanda, Dinamarca i Israel. Per aquest motiu, si Catalunya vol ser respectada en el concert de les nacions i no ser considerada com un fet residual, ha de dotar-se de tots els eixos que configuren el poder polític, i un d'ells, al qual la nació catalana històricament ha renunciat —i així li ha anat la història— ha estat el poder coercitiu.

Catalunya, doncs, ha de dotar-se d'un poder coercitiu en l'aspecte de la defensa i la seguretat, però no com podrien haver fet els nostres avantpassats, pensant en un Estat català amb fronteres clàssiques i sistemes defensius tradicionals com els del segle XIX.

Avui, Catalunya, per sobreviure com a poble i com a nació institucionalitzada, ha de convertir-se en capdavantera de la unitat política, social, cultural, econòmica i també de seguretat i de defensa d'Europa.

Hem d'aportar la nostra singularitat de catalans a ser europeus. És en aquest marc que intentarem esbossar els trets fonamentals que caldria que tingués un sistema de de-

CONCEPCIÓ VIVOLAS

fensa i de seguretat propi, absolutament integrat en la seguretat i en la defensa d'Europa.

Els recents conflictes del Golf Pèrsic o de l'ex-Iugoslàvia han demostrat, una vegada més, la necessitat que Europa tingui una política de defensa pròpia, i que avui ja no tenen cap sentit unes forces armades o de seguretat espanyoles.

Sols m'estendré en aquestes ratlles en el model de defensa, perquè ja he explicat el de seguretat en diversos articles, amb la creació de la Policia de Catalunya, prou conegut per tothom.

En el futur d'una Europa unida en la qual es respectessin les nacions i els pobles, Catalunya hauria d'aportar la seva contribució a la defensa

«Una possible força que es podria anomenar Guàrdia Nacional serien unes unitats lleugeres, absolutament especialitzades en tasques defensives, de defensa operativa del territori»

europea.

Creient que el sistema de lleva no és viable políticament, ni tècnicament, ni professionalment, optariem per propugnar des de Catalunya un exercit europeu professional, però sòlidament instituit en la defensa del poder civil i de les institucions democràtiques. Serien unes forces armades estratègiques i de gran mobilitat, capaces d'intervenir preventivament, però també contundentment, en qualsevol situació en la qual es possessin en perill els interessos i les necessitats político-estratègiques d'Europa. En aquestes Forces Armades Europees, els catalans que tinguessin vocació de participar-hi com a professionals s'hi integrarien com a membres de la seva comunitat.

També cal, però, perquè un sistema defensiu sigui correcte, que al costat d'un cos de forces professionals com a unitats d'intervenció immediata i estratègiques hi hagi unes forces que tinguin com a missió fonamental la defensa operativa del territori. Es aquí on el jove català que ho cregués convenient i se sentís motivat podria participar, enquadrant-se en unitats d'una possible força que es podria anomenar Guàrdia Nacional. Serien unes unitats lleugeres, absolutament especialitzades en tasques defensives, de defensa operativa del territori.

S'haurien de mantenir en la reserva durant vuit o deu anys els efectius que voluntàriament haguessin participat en la formació d'aquestes unitats, els quals haurien de fer anualment un curs de vuit a deu dies de reensinistrament i reciclatge, cosa que permetria disposar d'una important reserva, mobilitzable immediatament. Aquestes unitats lleugeres de la Guàrdia Nacional en temps de pau actuarien com a reforç de la Policia de Catalunya, i en cas de sinistres, reforçant bombers, la defensa civil, etc.

El comandament d'aquesta Guàrdia Nacional recauria en un anomenat comissari general per a la Defensa i la Seguretat de Catalunya, nomenat pel Govern català.

Aquest projecte està inserit en la llarga onada de la història en què Catalunya, com a nació, no ha de renunciar a res a què els altres no renunciïn, i sí a tot allò a què els altres renunciïn.

El punt

MIQUEL SELLARÉS

1, 2, 3, 4, 5,.... i mil més si és necessari

Els pobles de l'antiguitat vessaren la seva sang a fi de no sotmetre's a l'invasor, i la lluita va adquirir especials característiques amb els que caigueren sota del domini de l'imperi romà, com a la Hispània i a la Gàl·lia. Lluitaren per la seva independència davant dels francesos de Napoleó, Espanya i altres països d'Europa.

Aquest és el resultat: Els castellans són lliures dels francesos i no estan obligats a tenir l'idioma francès com a oficial.

Però si no haguessin assolit encara la independència, ¿volem dir que avui en dia encara acceptarien de bon grat el francès com a idioma oficial? Serien lliures els espanyols? Hi hauria molts d'espanyols que votessin a favor dels francesos? Què es diria d'aquells que ho fessin? Penseu un poc en això.

Jo acuso tots els maleïts partits polítics, els intel·lectuals, etc, que al cap de divuit anys de la mort del dictador encara hagi d'ésser un ciutadà correntet com jo qui hagi de fer conèixer a la gent veritats com aquesta. És hora de denunciar amb noms i llinatges tota aquesta gent que per ignorància o egoisme han mantingut i mantenen aquesta maleïda injustícia. Si tu també vols fer alguna denúncia, s'accepta a l'apartat de correus 225-12540 Vila Real-Plana Baixa. Josep Casalta, Castelló

Els orígens i el significat de la bandera de la Creu de Sant Jordi

Al camp del Barça pot ser vista molt sovint una bandera desconeguda per a molta gent i que els sectors de gent jove enarboren amb orgull. Es tracta de la bandera amb la Creu de Sant Jordi, formada per dos pals vermells d'igual gruix sobre fons blanc.

La creu vermella sobre fons blanc és un símbol que es perd en la nit dels temps. A l'època medieval, alguns ordes militars la van adoptar en les seves múltiples variants. El cas més destacat era l'hàbit dels monjos del Temple, que ja incorporava la creu vermella sobre fons blanc.

En la forma específica de Creu de Sant Jordi, el símbol va constituir l'hàbit de l'únic orde militar català de cavalleria que coneix la història: l'Orde Militar de Sant Jordi d'Alfama, creat el

Banderes catalanes, estelades i de la Creu de Sant Jordi, cara a cara amb la Policia Nacional, la nit de l'arribada de la flama olímpica a Vic (juny 1992).

1201 per Pere el Catòlic, el rei que moriria a Muret per la civilització catalano-occitana el 1213.

El motiu de l'elecció seria que sempre que la figura de Sant Jordi s'apareixia en accions de combat vestia aquest hàbit. En temps de Jaume I va adquirir una gran difusió i el rei la sentia seva.

Aquesta bandera ha quedat com a emblema de l'estament mi-

litar català. El color vermell representa la decisió de lluitar fins al final i el fons blanc estableix l'absoluta puresa del combatent.

La bandera de les quatre barres és el símbol de la nació catalana. La bandera estelada expressa la lluita política per la independència. La Creu de Sant Jordi simbolitza el compromís personal absolut del patriota que l'enlaira.

LA DAMA

Historiadors botiflers: hora de passar comptes

● L'aparició d'un document anònim on es denunciaven les actituds anticatalanes d'historiadors com Ucelay da Cal, ha animat l'ensopit panorama cultural i universitari.

La polèmica va començar l'any passat a la premsa de Barcelona, quan una sèrie d'historiadors botiflers es van escandalitzar per la supressió de l'assignatura d'Història d'Espanya a la facultat de Ciències de la Informació. El document porta data de 18

de juliol però ha començat a córrer de sota mà aquesta tardor, amb el títol ben clar i català de "Ucelay da Cal i Borja de Riquer, historiadors al servei del nacionalisme espanyol". De debò que és d'agrair el retorn a l'escena d'un gènere tan interessant com és el libel, encara que sigui anònim.

A la denúncia valenta i contundent contra uns historiadors que aprofiten la seva tribuna per destruir Catalunya, es va afanyar a respondre un grup de 60 histo-

riadors, que van signar un manifest al qual el diari espanyol "El País" va dedicar una pàgina sencera el dia 2 de desembre. Pel to d'aquest contra-manifest semblaria que el libel anònim és el prelude de la implantació d'un règim feixista català. No n'hi ha per tant.

Fa molts anys que des de diferents tribunes s'actua per afeblir, ridiculitzar i, àdhuc, dissoldre els signes d'identitat del nostre país. L'esmentat diari espanyol i molts articles publicats a "L'Avenç" en són bons exemples.

Com que no és possible actuar amb els mitjans de l'època franquista, el règim espanyol subscriu de bon gust aquestes altres tàctiques, que es poden fer passar per modernes o progressistes.

L'interès que posen en desmitificar la història de Catalunya és tan gran com la devoció amb la qual silencien els aspectes més degradats de la monarquia borbònica espanyola. Al segle XVIII en deien botiflers

LA DAMA ●

L'estratègia independentista

● Avui per avui l'independentisme es troba en una fase molt primària en la seva formació i implantació.

Una vegada superat el que en podríem dir l'"introito" que ha durat uns 25 anys (el PSAN es formà l'any 1968 d'una escissió del Front Nacional de Catalunya), en el qual per ser independentista també calia fer professió de fe de la religió marxista, podem dir que hem entrat en una nova època.

Aquesta nova singladura encara es mostra molt confusa, tot i que hi hagi algun il·luminat que la pretén rendibilitzar i mistificar. És una situació en la qual ja comencen a sorgir petits empresaris, botiguers, pagesos, pescadors, ramaders i menestrals de tota mena que veuen clarament la Independència nacional com a única sortida possible. No solament per a Catalunya, sinó també per al seu problema particular. Ha esdevingut una qüestió de pura supervivència.

Tenint en compte que havent nascut o viscut llargament en plena dictadura franquista estaven despulades de sentit polític i consciència nacional, aquesta gent no podia abraçar l'independentisme per dues raons:

1a. Fins ara anaven fent la viu-viu amb el seu negoci particular, ja que l'expoli econòmic espanyol, tot i ser força important, només repercutia negativament en la manca de prestacions, infraestructures i serveis col·lectius, és a dir, en les coses comunes. Però és que ara, dia a dia, el saqueig està incidint ja molt directament en la castigada tresoreria de cadascun dels catalans. Ja no és Catalunya com a nació la que es ressentia del robatori espanyol a l'engròs, sinó que cada família catalana el pateix directament en la seva soferida microeconomia.

Pel que fa a la immigració podem comprovar que molts dels que es van quedar en terres espanyoles viuen més bé que no pas molts dels que es van establir a casa nostra. La qual cosa fa que es plantegin la seva adscripció na-

cional: o continuen essent espanyols depauperats i, per tant, exercir de colonitzadors sense cobrar sou de l'"imperi", o s'apunten a l'independentisme. O caixa o faixa: a l'immigrat no li cal passar per la fase intermèdia autònoma, car no pateix el complex d'esclau dels catalans de soca-rel.

2a. La raó per la qual les classes mitjanes catalanes no es casaven amb l'independentisme la resumirem en una pregunta: Com

Antoni GOMIS
Dirigent d'Estat Català

• «El saqueig econòmic ja està incidint en la castigada tresoreria de cadascun dels catalans»

podia seduir el marxisme a un poble l'esperit i la idiosincràsia del qual són al·lèrgiques a aquesta doctrina? Senyor Josep Guia: per què no pengeu d'una vegada la "sotana marxista" i us incorporeu a l'independentisme de nou encuny? Els capellans catòlics que penjaven els hàbits i els seminaristes que plegaven, als anys 60 i 70, no es feien pas pregar tant!

Tanmateix, encara ens falta arrencar en les nostres files la majoria dels catalans. I no serà precisament perquè no vulguin la independència de Catalunya ja que, botiflers i renegats de banda, també l'anhelen encara que no ho declarin obertament. I la prova és que quan els plantejges directament la independència com a objectiu polític per a Catalunya, contesten: "Això és impossible", "No ens ho deixaran fer", etc. Ningú no s'hi posa en contra, sinó que el complex d'esclau es manifesta en les seves diverses formes.

Com podem neutralitzar aquest acomplexament que pesa com una llosa damunt de tants compatriotes? Molt senzill: fent tot el contrari del que fa la "vaca sagrada" que l'alimenta, l'accentua i el potencia: el senyor Jordi Pujol. Com podria, d'altra manera, perpetuar-se en la seva privilegiada poltrona? Com podria governar gent amb caràcter un minidirigent com ell? Actualment, Jordi Pujol és el més efectiu dels profetes de la dependència d'Espanya, tot i que des de la Moncloa (seu de la corruptocràcia espanyola) li posen la tasca ben difícil.

Per tant, per reeixir s'han de formar dirigents autèntics, que s'emmirallin en models històrics com Pau Claris o Francesc Macià. La força de caràcter i la capacitat directiva d'aquests nous dirigents anorrearan la por i l'amnèsia col·lectiva que paralitza el nostre poble. Serà com un bon ruixat damunt d'un incendi. Tal com féu Francesc Macià ara fa més de 60 anys.

Aquests nous dirigents, dels quals sorgirà el gran líder, hauran de ser diametralment oposats al "papanatisme" botifler d'en Pasqual Maragall i a la ineptitud directiva d'en Raimon Obiols. Hem de fer foc nou d'una vegada. Ens juguem l'esdevenidor dels nostres fills i la plenitud de la nació catalana.

LA DAMA ●

Felip V, triomfador de la Guerra de Successió.

L'Estel de Mallorca
La revista que diu el que els mallorquins pensen, i no s'atreveixen a dir.
Subscribiu-vos-hi. Tlf.: 265005

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Aina-Maria Palmer (Interlar). Aquesta gent del PP no estima gens Mallorca ni els mallorquins. Hem de votar partits mallorquins que ens defensin. Unió Mallorquina m'agrada.

Maria Campins (Góndola). Els petits ens anirem tots per avall. No els votaré mai més, aquesta gent del PP que ha autoritzat aquestes grans superfícies. Votaré partits nacionals mallorquins.

Matrimoni Taverner-Aloi (Autoservei Juma). No estam gens contents amb el PP, que ho ha autoritzat. És natural que no votarem el PP. Ens hem d'abastir de productes mallorquins i això inclou els partits polítics.

Encarna Martínez (Peix i congelats). Aquest gent del Govern Balear no ens estima gens. De cada dia anam pitjor. Hauré de tancar.

• Na Joana Martínez ens telefona i ens comunica que ella no va dir que li agradàs Esquerra Republicana de Catalunya, a l'entrevista que li férem la quinzena passada. «A mí, m'agraden els catalans i m'agrada el partit d'en Jordi Pujol», puntualitzà la botiguera del carrer la Balanguera, «i no som republicana», acabà dient.

Lluïssa Horno (Marfil). Els comerciants mallorquins no votarem més el PP, que ens ha enganyat i ha autoritzat aquestes grans superfícies. Entre tots hem de treure en Canyelles del Govern votant partits nacionalistes de Mallorca.

Fermina Mayoralas (Confecció). No està gens bé això que fa el PP. El comerç mallorquí haurà de tancar. Jo votaré UM, que ajuda els mallorquins.

Maria Garcia (Fernando's shop). Aquesta gent del PP no estima gens els mallorquins. Van a *lo seu*. Som tan beneïts que els tornarem a votar.

Matrimoni Vives-Galià (Es Foner). Aquest gent del PP no ens estima gens. En Fageda ens ha enganyat. Votarem els del PSM, que són dels nostres.

Joana Morei (Interlínea). Fa 17 anys que vaig obrir la botiga i la cosa anava bé. Ara, el Govern espanyol ens ha ofegats amb impostos i el Govern balear ens posa aquestes grans superfícies per acabar-ho d'arreglar. Jo sempre he votat partits nacionalistes mallorquins.

Rafel Cortès (Joier). Això serà el caos per al comerç mallorquí. Jo votaré partits mallorquins i compraré productes i aliments mallorquins!

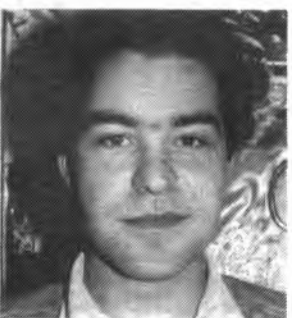
Rosa M. Miranda (UTO Calamajor). Aquesta gent del PP no ens estima gens, ni defensa el comerç mallorquí. D'ara endavant jo votaré Unió Mallorquina, que ens defensarà.

Catalina Bonnin (Perfumeria Sant Agustí). Aquesta gent que ho ha autoritzat no ens estima gens, ni els mallorquins ni Mallorca. Hauré de votar partits nacionalistes mallorquins, que ens protegiran d'aquests comerciants forasters.

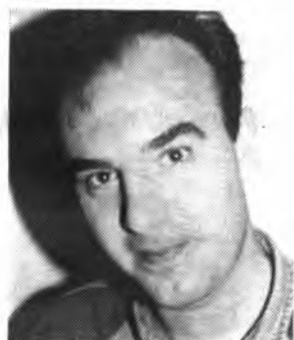
Joana González (Swing botiga esport). Aquest gent del Govern Balear va contra els mallorquins. Hem de votar partits mallorquins que ens estimen i estimen Mallorca.

Joan Frau (Ni Idea). Aquesta gent que comanda estima més els doblers que els seus votants mallorquins. Hem de votar partits nacionalistes mallorquins que ens defensaran.

Blanca Cerezo (Capritxo). El PP no ens estima gens. Aquestes grans superfícies enfonsaran Mallorca. No els hem de votar més. Hem de votar partits mallorquins com ERC, PSM o UM, que ens ajudaran.

Vicenç Pou (Línia Mediterrània). Els mallorquins xerram poc i encara feim menys. Ens hem d'organitzar i donar suport a partits mallorquins que ens defensin. El PP i el PSOE són partits espanyols que no miren per nosaltres.

Josep A. Perelló (Superbosque). Els qui comanden no ens estimen gaire. Hem de canviar de govern votant partits mallorquins.

Bàrbara Duran (Marba). Això és un desastre i Prica II també. Mai més votaré aquestes persones del PP que ho han autoritzat.

Sexisme subliminal

■ Els meus professors i les meves professores em deprimeixen (per no dir que em posen de mala llet). I és que no m'inclouen, com a dona, en el seu discurs!

Sempre diuen: «Ja m'heu donat tots les fitxes?», «Quan l'home va descobrir el foc...»; «Els estudiants de Lletres...»; «El lector pot observar que...»; «L'autor fa palès...», etc. Potser no és culpa seva, perquè han estat educats i educades per no tenir en compte que les dones també comptem. I jo, que veig que estan preocupats i preocupades per parlar amb propietat, penso que ja comença a ser hora de reciclar-se i reeducar-se lingüísticament, malgrat la llei del mínim esforç (que ja sabem que és un principi observat per la lingüística).

Així que, si us plau, no ens estalvieu, que les estudiantetes també hi som. O és que hauré de començar a no sentir-me al·ludida quan no s'usi el femení, per adreçar-se'm indirectament...? Que sóc una dona, home...!

Per cert, la lectora també escriu, o és que no es nota...? / BEL BOSCK i BAGUÉ (Alumna de Primer d'Història de l'Art de la UdG. Salt).

Electrònica

**MIGUEL
RISSO**

Servei tècnic

Reparació i instal·lació
Televisió - vídeo - audio -
electrodomèstics - antenes
col·lectives - parabòliques - porters.
C/. Guillem Galmés, 11
Tlf.: 75 35 80 - Palma de Mallorca

**ELS MIRACLES D'EN
JAUME JOAN BOVER!****LES MANS
QUE CUREN!**

C/. Joan Alcover, 10, entresol.
Tlf.: 46 44 00 Ciutat de Mallorca

**almacenes
femenias**

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558
LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01
CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17
Fax 206998
MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
és el resultat de 50 anys de qualitat,
servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS
posa a la seva disposició tot tipus de
materials de construcció,
destacant les rajoles i paviments,
no només pels seus bellíssims dissenys
sinó també per la gran varietat
d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS
demostra la seva professionalitat
acostant als residents d'aquestes illes
les més importants marques
nacionals i internacionals.

Catalunya Nord es mou a favor de la llengua catalana

A la Catalunya Nord es mou alguna cosa a favor del català. És simptomàtic que en només uns anys hi hagi hagut un canvi d'actitud tan radical dels nord-catalans respecte de la seva llengua, però tot té una explicació. Ara, quan es parla del català, ja no se l'associa a l'idioma dels pagesos, dels analfabets i els gitanos, com se l'ha considerat durant segles, sinó que se'n parla com d'una llengua de cultura, necessària per a les relacions socials i econòmiques amb el Principat i amb la resta dels Països Catalans. Però sobretot, i arran dels últims esdeveniments internacionals, d'una llengua de prestigi.

El reconeixement europeu del català, el discurs d'Oscar Ribas a l'ONU i la utilització del català durant els Jocs Olímpics de Barcelona han fet canviar considerablement l'opinió dels nord-catalans cap al català.

Un altre fet ha ajudat a ensorrar els tòpics al voltant de la llengua catalana: el canvi d'actitud de les institucions de Catalunya Nord. La victòria a les eleccions municipals de Perpinyà d'una candidatura, "Oxigene Perpinyà", amb la participació de regidors del CDS francès i d'Unitat Catalana, ha obert un ventall d'expectatives inesperat fa només un any. El nou alcalde, Jean Paul Alduy, fill del fins llavors batlle de la ciutat, Paul Alduy, però de pensament polític ben diferent del seu pare, ha revolucionat amb les seves propostes el sentiments dels veïns de Perpinyà i, per extensió, de tota Catalunya Nord.

I les propostes són ben poca cosa, contemplades des del Principat: cursos de normalització de català per a funcionaris (començant pel mateix alcalde, que està fent un curs "Digui-digui"), mil hores de català a les escoles públiques, ajuts per a la Bressola i Arrels, primers intents d'escola bilingüe, retolació de carrers en català...

Però vist des de l'òptica de les comarques del nord, on no fa

pas massa castigaven els nens a l'escola per parlar català, aquestes primeres passes vénen a demostrar que alguna cosa està canviant en la mentalitat dels nord-catalans. Un canvi que encara no es nota en els usos quotidians, tot i que en una enquesta

Carles SOLÀ i SERRA

Periodista de la comarca del Berguedà

- «Els diccionaris bilingües francès-català, els cursos "Digui-digui" i l'Enciclopèdia Catalana són best-sellers a Catalunya Nord»

del Consell regional del Llenguadoc-Rosselló, els ciutadans de Catalunya Nord manifesten saber parlar bé el català en un 49%, l'escriuen sense dificultats un 41% i diuen practicar-lo sovint o cada dia un 66%. La realitat és ben diferent. L'ús del català encara és anecdòtic a Perpinyà, on hi viu més de la meitat de la població de

Catalunya Nord, i oscil·la en els pobles, on les generacions més grans en mantenen l'ús que els fills i néts han deixat de banda.

L'aparició dels mitjans de comunicació de masses, sobretot la televisió, havien contribuït durant trenta anys a convertir el català en una llengua envellida i inútil. La llengua francesa va entrar a totes les cases de Catalunya Nord de manera directa, fins i tot allí on el català era més parlat. Les generacions més joves no veïen en el català un idioma pràctic i modern, però l'aparició de TV3 marca el punt d'inflexió d'aquest sentiment que comença a canviar en favor de la llengua catalana.

Des de fa dos anys, els diccionaris bilingües francès-català, els cursos "Digui-digui" i l'Enciclopèdia Catalana són best-sellers a la Catalunya Nord.

El català, llengua de prestigi i de cultura, i també de negocis. Les relacions comercials amb Barcelona i Girona, sobretot, però amb el Principat en general, han convertit el català en una eina de feina i són molts més que fa dos anys els adults que van a classes de català.

Cada cap de setmana són milers els catalans del sud que van a les comarques del nord a comprar, a esquiar, a banyar-se o simplement a donar un volt. Això fa normal una cosa fins ara anecdòtica: les relacions nord-sud.

Però l'esforç fet per Catalunya Nord, encara incipient, pot quedar en un no-res si des del Principat no contribuïm d'una manera ràpida a considerar les comarques del Rosselló, el Conflent, la Cerdanya, el Capcir i el Vallespir com el que són: cinc comarques més dels Països Catalans.

LA DAMA

TALLER
DE
REPARACIONS

GILMASA

Mecànica en general
Carrer Magalhanes, 13
Tlf. 73 71 65.
07014 Ciutat de Mallorca

FUSTERIA PER A OBRES I DECORACIO

Distribuïdor «Colchon FLEX»

C/. DEL TRANVIA, 51 FAX 40 07 19
(entrada Génova) TEL. 40 36 36
07015 PALMA DE MALLORCA

Oh pobre, que has sofrit!

Climent Garau i Salvà

An es pobre li ha tocat de sofrir impertinències; aquestes són ses sentències que se li han destinat: un viatge molt sobrat sempre ha hagut d'aguantar, l'empleen per treballar i en sa guerra, en tot combat.

Quan una guerra es declara a dins qualque nació, de canó o mosquetó en el soldat se dotava; contra s'enemic, lluitava perquè li havien manat i bastants d'ells, estirat dalt es *terreno* quedava.

Si sa victòria *lograva*, deixant molts ferits i morts; en tenim bastants records, es premi a qui se'l dava? An el qui acabussava, coronell o general: a dalt un brillant cavall una estàtua s'aixecava.

I el soldat desgombolat, dotat de qualque ferida, cap a ca seva aniria, de ningú fou ajudat; de pic i de pala armat per aixecar qualque obra, per esser de casa pobra del ric, era explotat.

Qui aixecà els palaus, catedrals i grans ermites que dalt muntanyes vigilen els terrenys que contemplau? Pedres grosses, admirau que varen ser traginades a dalt esquesnes pujades d'aquell condemnat esclau.

Quan se gran obra acabada que era tot *virgueria*, de l'or i plata esculpida i de quadres adornada, per guardar molt ric tresor; de tot seré l'amo jo gent que no'n dona palada.

I aquell que cosa valia després d'anys de treballar, d'allà, se va despatxar perquè falta no feria; altra lloc, ell cercaria per fam no haver de patir; això era es camí, que l'home pobra tenia.

Ara sa idea es entrada qui més té, més pagarà; de fet, mos tornam trobar dins sa trampa preparada; pel pobre tenir una casa, cap en es banc anirà, per ell llarg temps lluitarà per sa suma manllevada.

Un ric se senyalarà comptant en noranta pobres que destinà moltes hores, per una casa aixecar per poder s'hi amagar i no anar d'arrendament va tenir aquest pensament per poder tranquil estar.

Qui és qui contribueix a omplir ses grosses caixes? que uns personals les guarden i des pobre sens serveix? Ja torna a dur ell es pes, per esser molt *numerós*; li puguen contribucions i no li perdonen res.

Quan en guerra l'empleaven per al poder conquerir, allà hagué de sofrir tirant i parant les bales; uns tres quarts d'ells hi quedaven damunt sa terra, estirats, i per no ser enterrats, els voltors se los menjaven.

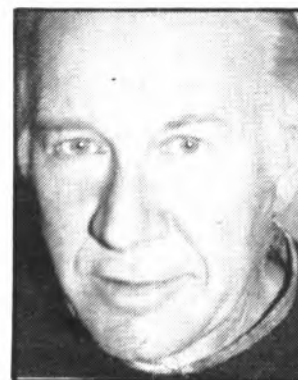
Per altres treballs serviren aquells tan sofrits padrins; a peu feien els camins a n'ells rics obeirien; per tota feina servien, no es podien renegar, per un rosegó de pa tota feina acceptarien.

Després de molts d'anys lluitar per posseir una casa, ara li fiquen s'esposa que sa sang li fa rajar; amb molts no poden comptar que tenen *vivenda* seva; grossa suma se li penja i no podrà reclamar.

Haurà d'anar a pagar sa grossa contribució, també sa radicació dret de carrer per passar, i no es pot descuidar, de sa data senyalada sa veixiga n'és sobrada a vint-i-dos, pujarà.

Ses caixes se van omplint que paga sa classe pobra; sa guarda que n'és de grossa que d'ell en treuen profit. De ells se mengen bon frit sa gran guarda de bagots que tragueren molts de vots, guanyaren tots els envits.

Si tengués coneixement, es pobre, meditaria i a s'història llegaria s'obrar de sa falsa gent que espeen sempre es moment de ficar-te es punyal; i a això ho reparau, és un fet molt conclouent.

En Ginés Garcia, que fa de fuster, és el president de Gènova des fa nou anys. Amb els seus col·laboradors organitza les festes del poble i fa instàncies a l'ajuntament de Ciutat, quan les coses no van bé o es poden millorar al poble de Gènova.

N'Antoni Marí de Sant Agustí és el president de l'Organització per la Defensa de la Natura i les Muntanyes que fa una dotzena d'anys està molt de moda dins els termes de Ciutat i de Calvià. Abans anaven a apagar els incendis forestals, ja que els seus tres-cents socis són bombers voluntaris, però darrerament no hi van perquè no reben cap subvenció de les institucions. Tampoc no fan repoblació forestal des de fa sis anys que plantaren arbres devers Calvià. Ara lluiten per obrir els passos tancats que impedeixen arribar a certes platges del terme de Ciutat i de Calvià. Amb els seus escrits i les seves instàncies han aconseguit que els explotadors de la platja de Cala Major hagin comprat una màquina per netejar la platja, que ara està prou neta.

S'ESCARABAT, C. B.
Papers, cintes, toner, reciclats
 Programes educatius Reciclatge d'ordinadors
 C/ Arxiduc L. Salvador, 47 - Tel. i Fax. 34 (971) 29 86 92
 Palma de Mallorca- Balears- Spain

**JA HAN SORTIT ELS VÍDEOS
 PREFERITS DELS TEUS FILLS
 EN CATALÀ!**

**A LLIBRERIES I
 VIDEOCLUBS
 DES DE
 NOMÉS 1995 PTA**

**ASTÈRIX
 LUCKY LUKE
 POPEYE
 EL LLIBRE DE
 LA SELVA
 VIATGE A
 MELONIA
 ...I MOLTS MÉS!**

EDICIONS DE LA MAGRANA

Generalitat de Catalunya
 Departament de Cultura

desde 1957

Camí dels Reis, 53.
Tlf.: 40 22 96.
Gènova

BAR CENTRAL
Menjars, tapes variades
entrepans
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

L'ESTEL

de Mallorca

LA REVISTA QUE DIU EL QUE ELS
MALLORQUINS PENSEN PERÒ NO
S'ATREVEIXEN A DIR

SUBSCRIVIU-VOS-HI

TEL. 26 50 05

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Talleres Terreno Hnos., C. B.
Servei Oficial
C/. Robert Graves, 71. Tlf.: 28 62 18
07015 El Terreno - Ciutat

CHINA RESTAURANT ORIENTAL
C/. Joaquín Verdaguer, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

RESTAURANTE Casa Jacinto
C/. Barranc, 20. Tlf.: 40 18 58. Gènova

Fraü
Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18,
07007 Palma de Mallorca

CANAL 26 GALAVISION

Necessita locutors,
entrevistadors i
gent del mon de
l'espectacle i de
l'art

Tlf.: 49 11 11 - 26 96 17

Dimarts tancat

Restaurant Cas Carbone

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

RESTAURANT SES COVES DE GENOVA
BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45 Tlf. 40 23 87 GENOVA

Els Vuit Vents
BAR - MESÓN - RESTAURANTE

Especialitat en cuina mallorquina
Carn a la graella i pizzes
Convits màxim 80 persones
Carrer Vicari J. Fuster, 265 A
Tlf.: 24 46 49. 07007 Es Molinar

BAR - RESTAURANTE Andreu

Som especialistes en:
Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.
Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.
Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
Demanau la nostra pinya colada importada del
Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
Les Meravelles

FORN DE SANT JOAN

Bar Restaurant LA PETITA
CUINA DE MERCAT
Reserves: 72 84 22
Sant Joan, 4 - Ciutat

Restaurant SA CASETA
Cantonada Rector
Vives / na Burguesa
Tlf.: 40 42 81. Gènova
Tancat els dilluns

PARRILLA - GRILL

Bar CAN TORRAT

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

McDonald's

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1 292 m2. Preu interessant. Tel. 42 89 46

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció; 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Im-mob. Pascual. Tel. 72 62 04.

S'ARENAL, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de sotarrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m2 a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m2. 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicantí). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

Venc pis, 140 m2, 4 dormitoris, dues sales de bany, tot ben moblat, menjador 38 m2. Garatge per dos cotxes i dues motos. Tot per 12.900.000 ptes. Tel. 262015.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1 246 m.. S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4 500 000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de S'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Lluçmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clinica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc llot de matrimoni, matalàs inclòs, dues tauletes de nit estil provençal. Nou, sense estrenar. Tel. 541449.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gra. oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificaré devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièssel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

Venc parella de coloms butxes per 5.000 ptes. Tel. 754131.

PERSONALS

N'Aina i na Maria, dues inquires de 16 anys, volen correspondència amb al-lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrents, 75 Inca.

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amistat, de moment. Tel. 710087.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

L'ESTEL Tel. **26 50 05**
de Mallorca
L'ORGULL I LA CONFIANÇA D'ESSER MALORQUINS

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A **L'ESTEL** de Mallorca

Nom: _____ D.N.I. _____
Cognom: _____ TEL: _____

ATENCIÓ

—Escriuiu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o recollir qualsevol sobre o paquet en poques hores.
Urbans, regionals, nacionals, internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner. amb fins formals. Tel. 721494.

Al-lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al-lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Jove, 20 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al-lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessit companya, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Divorciada, 48 anys, la soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al.lota senzilla. Tenc un treball segur, cridaume al 710087.

Fadrineta de 20 anys, guapa, treball fix, alegre, cerc jove que li agradi sortir, divertir-se, que sigui alegre, honrat, treballador, molt sincer, ja que jo també ho som. Tel. 710087.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

HERBALIFE
 Distribuidor (Supervisor)
 Líder en nutrició celular els 90
 Faci la seva comanda a Cati Crespi
 Alexandre Rosselló, 3-5-4
 07003 - Palma de Mallorca (Espanya)
 Tel.: (971) 72 28 36 - 54 05 86

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

GRADUAT SOCIAL s'ofereix per treballar a assessoria laboral, empresa o similar. Estudis acabats setembre 1993. Cridau de 13 a 14 hores al 660668.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrés, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335-Coll d'En Rabassa.

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

Gimnàstica mèdica, DO. IN. Cada dilluns i dijous a les 20'30. Organitza Grup de Dones de S'Arenal a l'Escola vella del carrer Diego Zafortesa. Tel. 260443 - 269147 - 264259. Pose't en forma!

Motos Salom
 Jeronimo Pou, 9 ☎ 468136
 Tomas Forteza, 24 ☎ 462686

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL Renault. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demanau per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

GASTRONOMIA

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, S'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

McDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Srta. Susana.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafè, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

Restaurant Amílcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amílcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paelles, graellades de carn i de peix. Menú a 700 ptes. Joan d'Àustria, 13 Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

SERVEIS PROFESSIONALS

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

LA PACITA

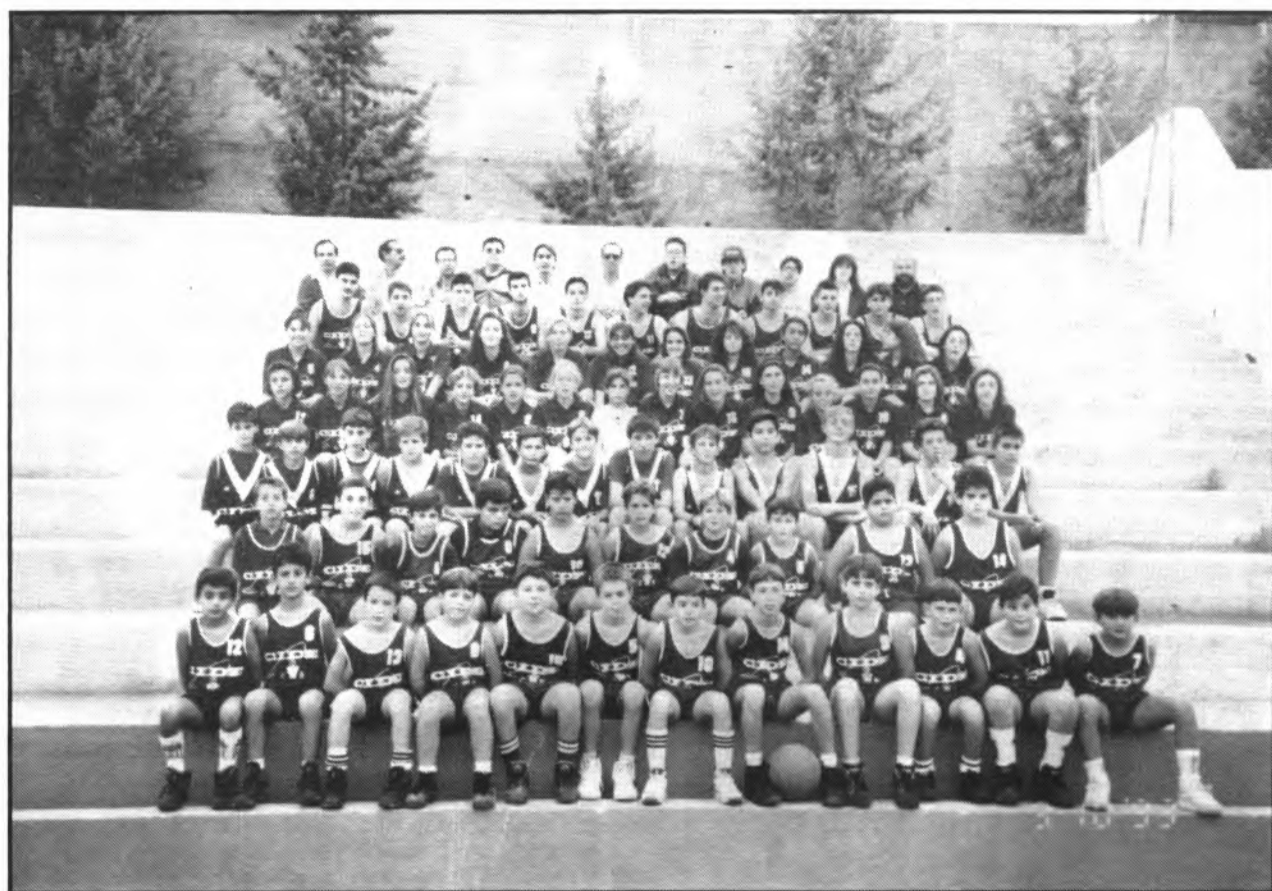
PIZZERIA

P.º Marítim, 17 Tel.: 45 40 20

Pizzas per endur-se'n

QUATRO FORMAGGI (mozarella, gorgonzola, parmesà, fontina)....	835
ESPECIALE WALTER (pernill, xampinyons, gambes)	950
PROSCIUTO E FUNGHI (pernill, xampinyons)	650
CAPRICCIOSA (pernill, xampinyons, pebres)	695
FRUTI DI MARE (musclos, gambes)	950
NAPOLETANA (anxoves, olives)	700
AMALFITANA (bacon, ceba)	650
CICULA (pebre vermell, xoricet coent, pebres coents)	720
PERESTROICA (salmó)	950
QUATRO STAGIONI (carxofa, anxoves)	835
LASAGNA	650
CANELONI	600
VI DE RIOJA 3/4	600
BEGUDES REFRESCANTS	100

Obert de dimarts a diumenges
Matins de 13'30 a 15'30 • Vespres de 20'00 a 13'30

Infantils.

Mini B.

Sub-23.

Mini A.

Infantils.

Cadets.

Equips de bàsquet del col·legi el Cide de Son Rapinya Temporada 93 - 94

Tintoreries - Bugaderia

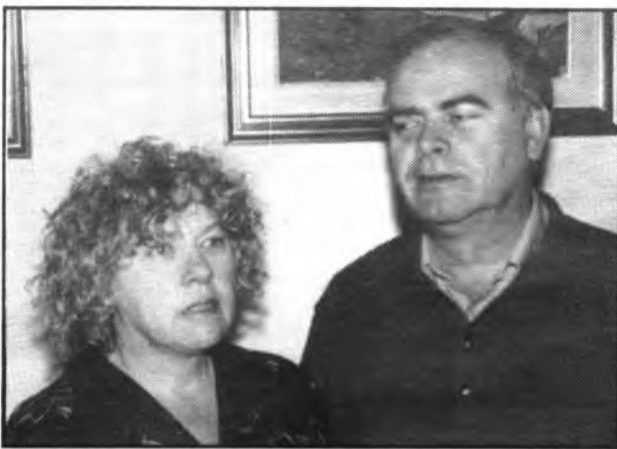
WINDSOR

Serveis d'urgència
Especialitat en felpa i napa
Marquès de la Cènia, 32
Comte de Barcelona, 11
Tlfs.: 73 40 98 - 28 29 39
Ciutat de Mallorca

En Joan Taura és l'amo del restaurant-cafeteria Rubi's de Gomila Parc. Serveix plats combinats i menús a 875 ptes.

Són els amos del restaurant Línea Café, de Son Armadans. El frit és l'especialitat de la casa. Fan menús a 800 pessetes.

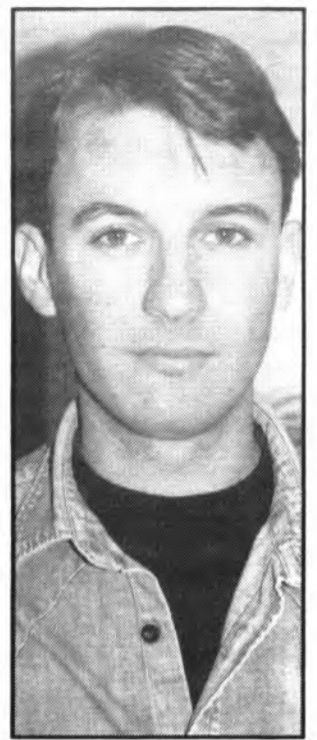
En Pere Rigo i na Verónica Sims són els amos del Restaurant Sa Caseta, de Gènova. Fan cuina mallorquina: guisat de matances, calamars farcits... S'hi pot menjar per unes 2.000 ptes.

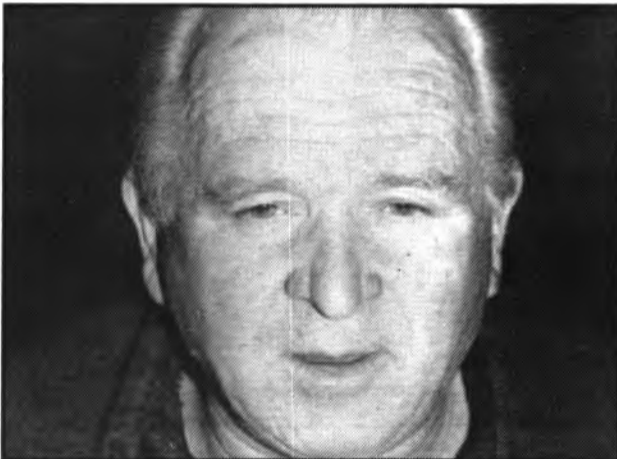
Els germans Bestard són els amos del Restaurant Haiti, de Sant Agustí. Tenen forn de llenya per fer rostits d'anyell i de porcella. El menú, de quatre primers i quatre segons, val mil pessetes. A la carta s'hi pot menjar per 2.000 ptes.

En Joan Daniel Bonet, que apareix a aquesta fotografia, va sortir la setmana passada com a l'amo del restaurant Millor de Santa Catalina. Des d'aquí, volem aclarir que ell no és el propietari, ell és el cuiner i l'encarregat, però el senyor del restaurant és un altre.

En Fernando Ramos és un dels amos del restaurant Moreno, de Gènova. Fa cuina mallorquina: peixos i mariscos i carn a la pedra. Recomana els peus de porc farcits amb cervell i girgols. El preu mig d'aquest restaurant són les tres mil pessetes.

En Guillem Martorell és un dels amos del restaurant Can Pep, de Gènova. Fa cuina mallorquina. L'especialitat de la casa són els anyells i les porcelles de llet rostides en forn de llenya. A la carta s'hi menja per 1.200 ptes. Els menús van a 750 ptes.

En Koldo Royo és el cuiner del restaurant Koldo Royo del passeig Marítim de Ciutat. Fa cuina basca i cuina de mercat mallorquina. Uns exemples en són la *tarrina* de tomàtiga i la llengua amb tàpares, milfulles de formatge i sobrassada, lluç amb salsa verda. Fa menús a 2.900 i a la carta s'hi pot menjar per 4.000 pessetes de mitjana.

Nicolau Bonnié és l'amo de la Pizzeria «La Placita» i en Paquito és el cuiner. Aquesta pizzeria es troba a la casa dels set pisos, just devora les taquilles de l'Auditori. Abans es deia el Racó d'en Xesc. Fan setze classes de pizzes de manera artesanal. També fan peix i altres plats. S'hi pot menjar i beure per un milenar de pessetes.

En Jordi Pérez i na Fina Blasco són els amos del Restaurant Can Jordi a la barriada de Can Barbarà. Fan tota classe de paelles, peix fresc i marisc. El menú val 800 ptes i a la carta s'hi pot menjar per un milenar de pessetes.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer: .....

..... D.P. ....

Població: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Banc: .....

Direcció: .....

N.º entitat: ..... N.º suc.: .....

Compte n.º: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal